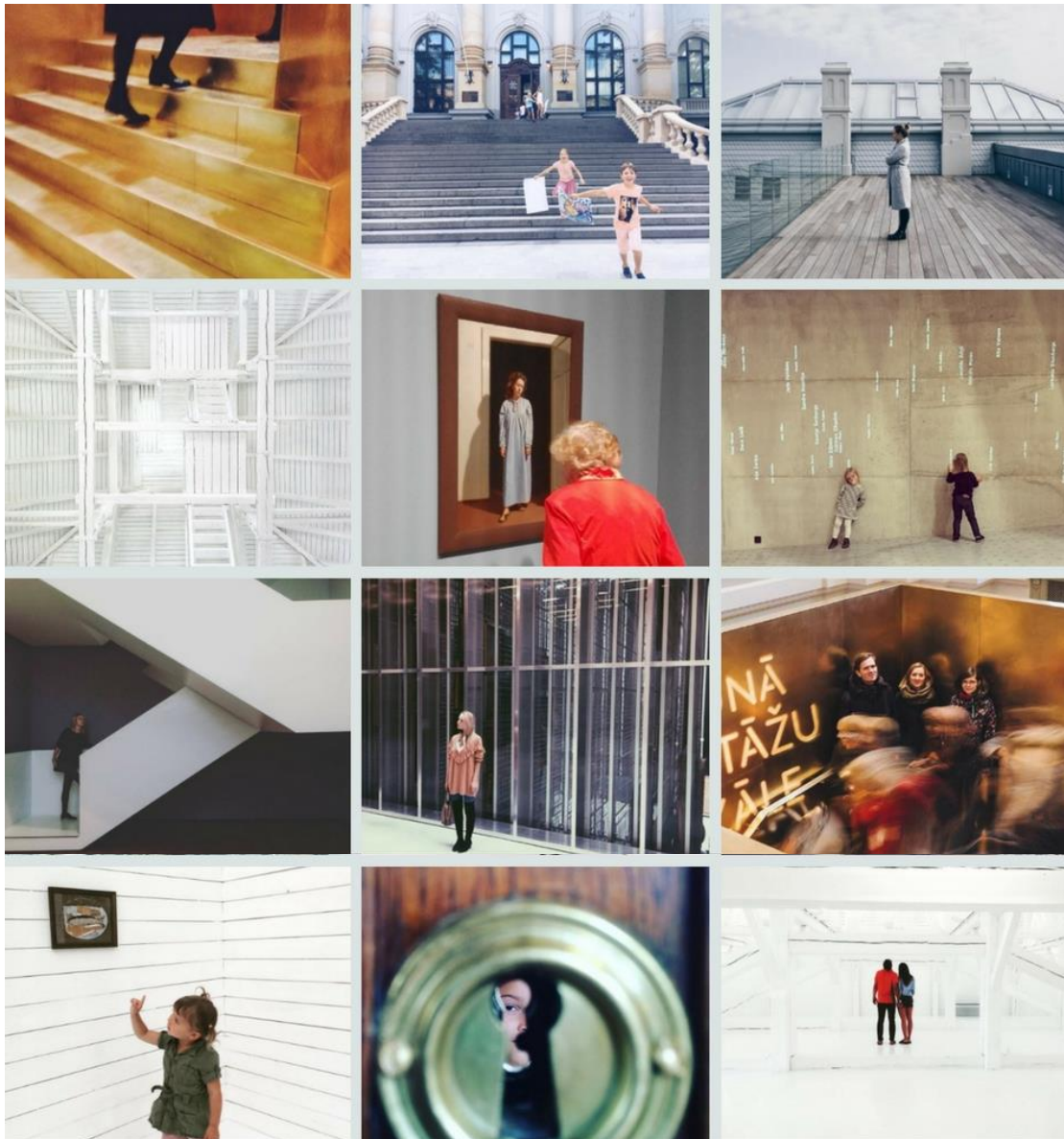

APSTIPRINĀTS
ar Latvijas Nacionālā mākslas muzeja direktora
2017. gada 20. jūnija rīkojumu Nr. 1-2/84

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja PUBLISKAIS PĀRSKATS par darbu 2016. gadā

Saturs

1.	PAMATINFORMĀCIJA.....	4
1.1.	Iestādes juridiskais statuss un struktūra	4
1.2.	Latvijas Nacionālā mākslas muzeja organizatoriskā struktūra	5
1.3.	Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga.....	6
1.4.	Pārskata gada galvenie uzdevumi un prioritātes, informācija par to īstenošanu7	
1.4.1.	Vadības un organizatoriskā darba prioritātes un veiktie uzdevumi	7
1.4.2.	Krājuma politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu	8
1.4.3.	Pētnieciskā darba politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu.....	11
1.4.4.	Izstāžu un ekspozīciju politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu.....	12
1.4.5.	Darbs ar apmeklētājiem un muzeja pedagoģiskās programmas	14
2.	FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI.....	19
2.1.	Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	19
2.1.1.	Finanšu līdzekļi iestādes darbības nodrošināšanai un to izlietojums.....	19
2.1.2.	Iestādes saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, to izlietojums.....	24
2.1.3.	Projektos piesaistītais finansējums un tā izlietojums.....	24
2.1.4.	Muzeja sniegtie publiskie pakalpojumi	25
2.2.	Novērtējums par stratēģijas ieviešanu	25
2.3.	Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai	25
4.	PERSONĀLS.....	26
5.	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	28
5.1.	Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai	28
5.1.1.	Komunikācija interneta vidē un sadarbība ar medijiem, lai popularizētu muzeja pakalpojumus.....	28
5.1.2.	Pasākumi muzeja pieejamības sekmēšanai plašā sabiedrības grupu spektrā...31	
5.1.3.	Pasākumi piemērotas vides un pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.....	32
5.2.	Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti.....	33
5.3.	Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	33
6.	NĀKAMĀ GADA PRIORITĀTES	34

Ilustrāciju saraksts

1. att. Muzeja finansiāli novērtēto pamatkrājuma vienību kopskaits 2016 (%).....	9
2. att. Muzeja krājuma papildināšana 2016. gadā (vienību skaits)	9
3. att. Datorizēti uzskaitīto muzeja pamatkrājuma vienību kopskaits 2016. gadā (%)	10
4. att. Muzeja krājuma pieejamība pētnieciskajam darbam 2016. gadā (%).....	10
5. att. Muzeja krājuma izmantošana eksponēšanai	11
6. att. Muzeja krājuma izmantošana eksponēšanai	11
7. att. LNMM apmeklējuma dinamika 2009.-2016. gadā (skaits, kopā)	14
8. att. LNMM apmeklējuma dinamika 2009.-2016. (skaits, pa struktūrvienībām).....	15
9. att. Apmeklētāju struktūra 2016. gadā (%)	15
10. att. Grupu apmeklējumu struktūra (%)	15
11. att. Muzeja maksas un bezmaksas apmeklējumu attiecība 2016. gadā (%).....	16
12. att. LNMM darbinieku novadīto ekskursiju skaita dinamika 2010.-2016.	16
13. att. LNMM darbinieku novadīto muzejpedagoģisko nodarbību skaita dinamika 2010.-2016.....	17
14. att. Muzeja pedagoģisko programmu struktūra 2016 – % pa veidiem.....	18
15. att. Muzeja pedagoģisko programmu apmeklētāju kopskaits 2016	18
16. att. Valsts budžeta dotācijas apjoms 2010.-2016. (<i>euro</i>)	20
17. att. Muzejam pieejamo finanšu resursu struktūra 2010.-2016. (<i>euro</i>)	20
18. att. Muzeja pamatdarbības nodrošināšanai virzīto finanšu resursu struktūra 2016. gadā	21
19. att. LNMM pašu ieņēmumu struktūra 2016 (%).....	21
20. att. LNMM finanšu līdzekļu izlietojums 2016. gadā (% , neietverot MMRB nomas maksu)	22
21. att. Valsts budžeta dotācijas izlietojums 2016. gadā (%).....	22
22. att. LNMM pašieņēmumu izlietojums 2016. gadā (%).....	23
23. att. Izstāžu izveidei 2016. gadā izlietotā finansējuma avoti (%).....	23
24. att. Darbinieku sadalījums pa amatu grupām 2016. gadā (%)	26
25. att. Darbinieku sadalījums pa dzimumiem 2016. gadā (visi darbinieki - %).....	26
26. att. LNMM darbinieku vecuma struktūra 2016. gadā (%).....	27
27. att. Muzeja vadītāji un speciālisti. 2016. Izglītība (%)	27
28. att. Muzeja vadītāji un speciālisti. 2016. Augstākās izglītības līmeņi (%)	27
29. att. LNMM darbību atspoguļojošo publikāciju skaita dinamika 2013.-2016. (skaits).....	29
30. att. LNMM kopējā sekotāju skaita dinamika populārākajos sociālajos tīklos 2014.-2016.....	30
31. att. Sekotāju skaita dinamika populārākajos sociālajos tīklos 2013.-2016. pa LNMM struktūrvienībām	30
32. att. LNMM struktūrvienības atvērtas apmeklētājiem 2016.gadā (dienas)	32

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs (LNMM) ar tā struktūrvienībām ir publisks muzejs, kas darbojas kā kultūras ministra pakļautībā esoša tiešās valsts pārvaldes iestāde, pamatojoties uz Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.923 „Latvijas Nacionālā mākslas muzeja nolikums”. Kultūras ministrs pakļautību īsteno ar Kultūras ministrijas starpniecību. LNMM darbojas kā juridiska persona; tai ir savs zīmogs ar pilnu muzeja nosaukumu un konti Valsts kasē.

Atbilstoši iestādes juridiskajam statusam pārskata periodā, LNMM Publiskais pārskats par darbu 2016. gadā sagatavots, pamatojoties uz 2010.gada 5.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.413 „Noteikumi par gada publiskajiem pārskatiem”.

Muzeja darbu vada direktors, ko pēc Latvijas Muzeju padomes atzinuma un LR Kultūras ministrijas ieteikuma apstiprina LR Ministru kabinets. Muzeja direktoram ir divi vietnieki, administratīvajā darbā un krājuma darbā.

Muzeja uzdevumus un funkcijas realizē:

- 1) Administratīvais pārvaldes aparāts – direktors, direktora vietnieks administratīvajā darbā, direktora vietnieks krājuma darbā, grāmatvedības un finansu daļa, personāla daļas vadītājs;
- 2) Departamenti un nodaļas, kas realizē zinātniski pētnieciskā darba, krājuma darba un komunikācijas darba funkcijas – Latvijas Vizuālās mākslas departaments, Latvijas Dekoratīvās mākslas un dizaina departaments, Ārzemju mākslas departaments; Komunikācijas un izglītības darba nodaļa, Restaurācijas nodaļa;
- 3) Saimnieciskais departaments ar dienestiem un darbnīcām, kas realizē saimnieciskās un atbalsta funkcijas.

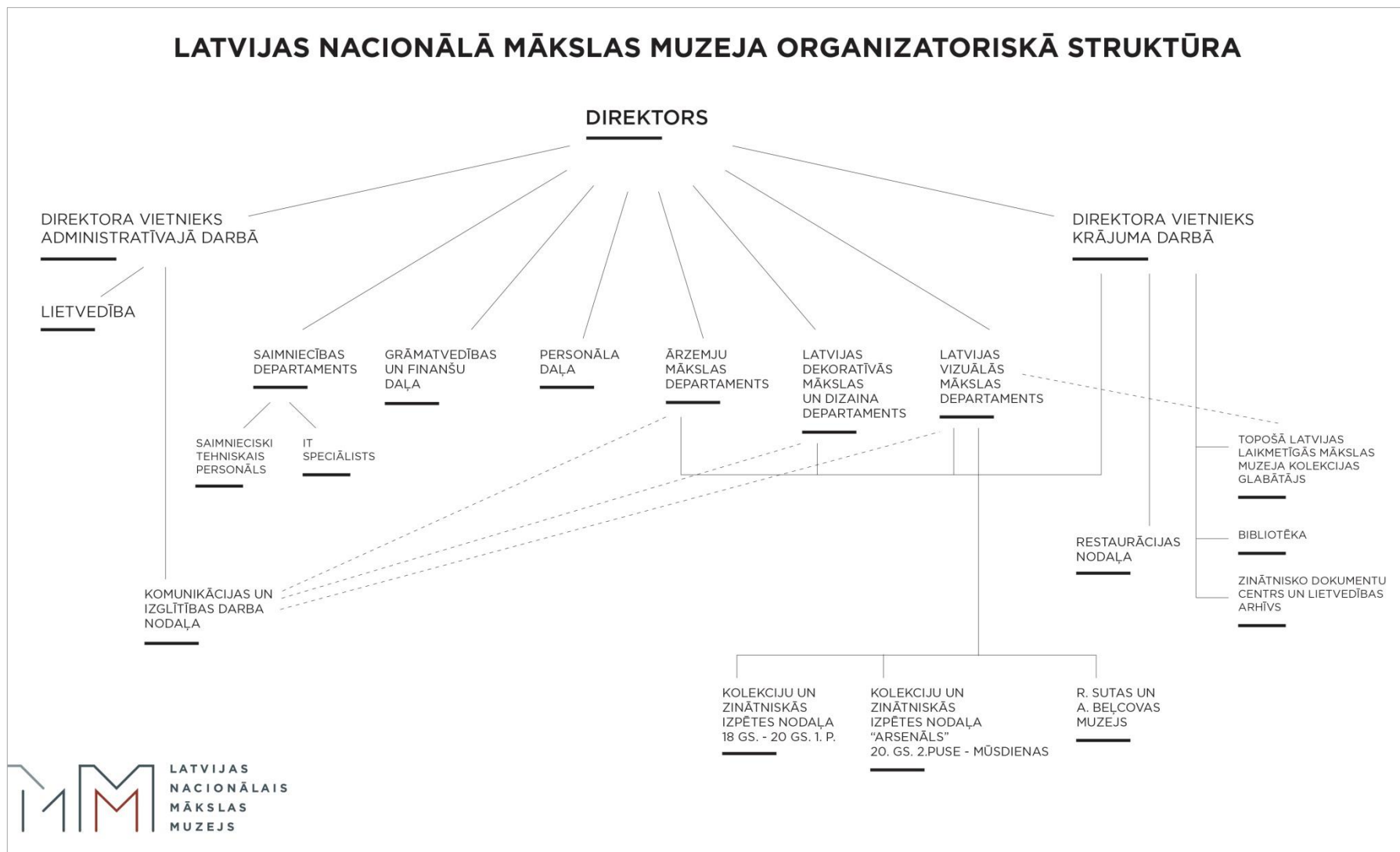
Muzeja darba stratēģiju nosaka koleģiālo lēmumu pieņemšanas struktūras: Zinātniskā padome; Krājuma komisija; Restaurācijas padome, Iepirkumu komisijas u.c.

Kopš 2010. gada 1. janvāra, saskaņā ar LR Ministru kabineta 2009. gada 1. septembra rīkojumu Nr.602 par divu valsts aģentūru, V/A „Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs” un V/A „Ārzemju mākslas muzejs”, likvidāciju un pievienošanu V/A „Latvijas Nacionālais mākslas muzejs”, Muzejam ir piecas teritoriālās struktūrvienības, kurās tiek realizēts pilns muzejisko funkciju cikls, un kas atvērtas apmeklētājiem sekojošās ēkās (adresēs) Rīgā:

- 1) LNMM galvenā ēka (J. Rozentāla laukumā 1 – pamatojoties uz Rīgas pilsētas būvvaldes 09. 12. 2016. lēmumu Nr. BV-16-487-ls, LNMM galvenās ēkas līdzšinējā adrese K.Valdemāra ielā 10 nomainīta);
- 2) LNMM izstāžu zāle „Arsenāls” (Torņa ielā 1);
- 3) Romana Sutas un Aleksandras Beļcovas muzejs (Elizabetes ielā 57a–dz. 26);
- 4) Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs (Skārņu ielā 10/20);
- 5) Mākslas muzejs „Rīgas Birža” (Doma laukumā 6).

Muzeja izveidošanas gads – 1905. Muzejs akreditēts līdz 2025. gadam. (2015. gadā muzejs tika akreditēts uz 10 gadiem.)

1.2. Latvijas Nacionālā mākslas muzeja organizatoriskā struktūra

1.3. Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga

Muzeja misija ir formulēta Muzeja nolikuma¹ 2. punktā:

Muzeja darbības mērķis ir izglītēt sabiedrību un rosināt tās interesi par Latvijas un pasaules vizuālās mākslas, dekoratīvās mākslas un dizaina liecībām to vēsturiskajās un mākslinieciskajās izpausmēs, akcentējot nacionālās mākslas skolas vietu kultūras vēsturē un laikmetīgajos procesos.

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja galvenie darbības virzieni ir definēti nolikumā.

Muzejam ir šādas funkcijas:

- 1) komplektēt muzeja krājumu atbilstoši muzeja krājuma politikas nostādņēm;
- 2) nodrošināt muzeja krājuma – Nacionālā muzeju krājuma daļas – atbilstošu aprūpi, saglabāšanu, restaurēšanu, uzskaiti un pārvaldību;
- 3) veikt muzeja krājuma un ar to saistītās informācijas zinātnisko pētniecību;
- 4) nodrošināt muzeja krājuma un ar to saistītās informācijas pieejamību sabiedrībai, tai skaitā muzeja ekspozīcijās;
- 5) veikt izglītojošo darbu un nodrošināt izglītošanās iespējas atbilstoši muzeja komunikācijas politikas nostādņēm;
- 6) uzturēt un attīstīt muzeja darbībai nepieciešamo infrastruktūru, lai muzeja krājumu izvietotu tam paredzētajās vēsturiskajās un pielāgotās ēkās.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, muzejs veic šādus uzdevumus

- 1) publicē pētniecības darba rezultātus, izdodot katalogus, grāmatas, bukletus un citus informatīvos un reklāmas izdevumus;
- 2) atbilstoši kompetencei nodrošina Nacionālā muzeju krājuma komplektēšanu, uzskaiti un dokumentēšanu;
- 3) organizē Latvijas un starptautiskas konferences un seminārus;
- 4) īsteno muzeja ekspozīciju un izstāžu politiku, izmantojot muzeja krājumu un organizējot mūsdienu mākslas skates, kā arī organizē izstāžu apmaiņu ar muzejiem un galerijām Latvijā un ārvalstīs, iesaistoties starptautisko izstāžu projektos;
- 5) atbilstoši kompetencei īsteno muzeja pētnieciskā darba politiku;
- 6) nodrošina ekspozīciju un izstāžu pieejamību un gidu pakalpojumus to padziļinātai iepazīšanai;
- 7) veic izglītojošo darbu, izmantojot mūsdienīgas darba formas un īpašu uzmanību pievēršot mūžizglītībai, skolēnu un jaunatnes izglītībai;
- 8) sagatavo un publicē informatīvus un reklāmas izdevumus;
- 9) veido informatīvo datubāzi par muzeja krājumu Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam;
- 10) izstrādā un īsteno projektus saskaņā ar muzeja darbības mērķi;
- 11) organizē starptautiskus projektus un piedalās to īstenošanā;
- 12) nodrošina muzeja pasākumu publicitāti;
- 13) pēta sabiedrības pieprasījumu un atbilstoši kompetencei analizē muzeja sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu;

¹ Ministru kabineta noteikumi Nr.923, Rīgā 2012.gada 18.decembrī, prot. Nr.71 19.§, "Latvijas Nacionālā mākslas muzeja nolikums"

- 14) atbilstoši kompetencei veic mākslas darbu ekspertīzes, sniedz konsultācijas un metodisku palīdzību;
- 15) nodrošina muzeja apsaimniekošanā esošo nekustamo kultūras pieminekļu – ēku – uzturēšanu, sagatavo un iesniedz Kultūras ministrijā priekšlikumus par ēku remontu, restaurāciju un rekonstrukciju.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi un prioritātes, informācija par to īstenošanu

Muzeja darbs 2016. gadā plānots un tika veikts atbilstoši muzeja ilgtermiņa darbības un attīstības stratēģijai (2016-2025), aktualitātēm un pieejamajiem resursiem, nosakot konkrētus uzdevumus un prioritātes katrā muzeja darbības jomā. 2016. gada darba plānu muzejs ir izpildījis, muzeja darbības kvantitatīvie un kvalitatīvie mērķi ir sasniegti; uzdevumi, kuru veikšanu nodrošina muzeja speciālisti, tika izpildīti atbilstoši plānotajam.

1.4.1. Vadības un organizatoriskā darba prioritātes un veiktie uzdevumi

- Pārskata periodā veikta muzeja darbības organizēšana saskaņā ar valsts tiešās pārvaldes iestādes darbības modeli, izstrādāti jauni un aktualizēti iekšējie normatīvie akti, regulāri sniegti pārskati par iestādes darbu.
- Viena no LNMM 2016. gada prioritātēm bija jaunās pastāvīgās ekspozīcijas „Latvijas māksla 19.–20.gadsimts” un izstāžu izveide un **LNMM galvenās ēkas publiskās darbības uzsākšana 2016. gada maijā**. Pēc aktīvas sadarbības ar ekspozīcijas māksliniekiem SIA “DD Studio” un daudzām citām iesaistītajām pusēm, 2016. gada 4. maijā, piedaloties valsts un Kultūras ministrijas un Rīgas pilsētas augstākajām amatpersonām, notika vērienīgs LNMM galvenās ēkas jaunatklāšanas pasākums visas dienas garumā, piesaistot lielu sabiedrības interesi: muzeju bez maksas apmeklēja 19 000 interesentu. LNMM atklāšana tika svinēta līdz ar KM iniciētajiem Baltā galdauta svētkiem un kļuva par ievērojamu notikumu Rīgas un Latvijas kultūrvidē. Pēc mediju monitoringa datiem muzeja atklāšana medijos laika posmā no 1.04. līdz 30.06.2016. pieminēta 447 reizes.
- 2016. gada prioritāte krājuma darba jomā bija **muzeja vēsturē lielākā mākslas darbu pārvietošana**, kas tika realizēta laikā no 08.03. līdz 30.09.2016. Atbildīgi plānojot šo procesu, nodrošināta ap 40 000 mākslas darbu saglabātība pārvietošanas laikā, kā arī izvietošana no jauna izveidotajās un aprīkotajās krātuvēs.
- 2016. gadā tika uzsākts intensīvs pētnieciskais, organizatoriskais un komunikācijas darbs pie **LNMM izstāžu projektiem, kas iekļauti Latvijas simtgades izstāžu programmā**.
- Pēc Mākslas muzeja “Rīgas Birža” infrastruktūras sakārtošanas un pēc LNMM galvenās ēkas rekonstrukcijas un jaunbūves projekta beigām aktualitāti nezaudē pārējo LNMM struktūrvienību ēku **infrastruktūras jautājumi**, jo bez kardinālas situācijas uzlabošanas nav iedomājama turpmāka muzeja darbības attīstība.
- 2016. gadā sadarbībā ar KM, VAS “VNĪ” un citām iesaistītajām pusēm regulāri tika aktualizēts un risināts jautājums par **izstāžu zāles “Arsenāls” rekonstrukcijas nepieciešamību**, panākta KM izpratne un reāla gatavība iesaistīties problēmas risināšanā.
- 2016. gadā LNMM savas kompetences ietvaros iesaistījās visos jautājumos, kas saistīti ar **nacionālo muzeju krātuvju būvniecības procesu Rīgā, Pulka ielā**.

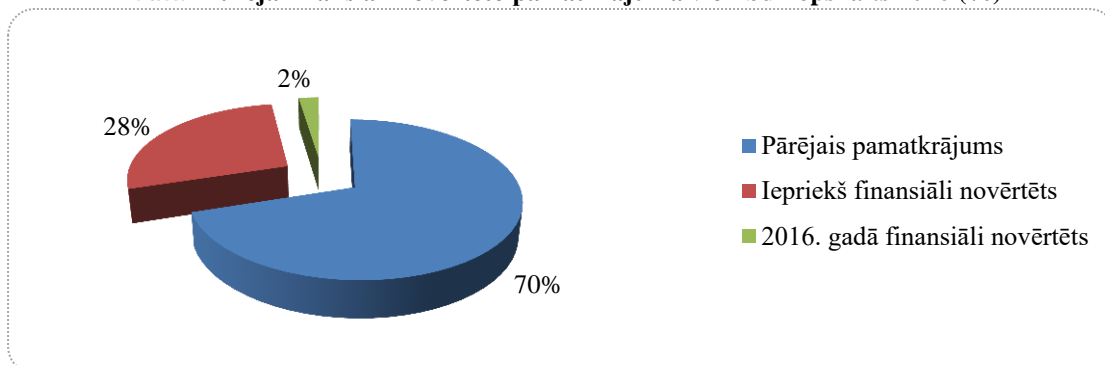
- Pārskata periodā par LNMM darbību dažādās jomās saņemti šādi publiskie apbalvojumi: Latvijas Arhitektūras Gada balva 2015 – Grand PRIX (par LNMM galveno ēku), Latvijas Būvniecības Gada balva 2015 – Grand PRIX, Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Gada balva “Baltais zvirbulis”, atzinība Rīgas arhitektūras 2016.gada balvā par spēju projektēšanas un būvniecības procesā salāgot arhitekta māksliniecisko redzējumu ar praktiskām pasūtītāja vajadzībām, Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas grāmatu mākslas konkurss “Zelta ābele 2015” – gada balva nominācijā “Fotoalbumi” par izdevumu “Edvards Steihens. Fotografijas”, LR Ministru kabineta balva par ieguldījumu Latvijas Nacionālā mākslas muzeja attīstībā un starptautiskā atpazīstamībā muzeja direktorei Mārai Lācei, Rīgas domes atzinības raksts par nozīmīgu ieguldījumu kultūras vērtību uzkrāšanā, saglabāšanā un popularizēšanā un Rīgas atpazīstamības veicināšanā pasaulē muzeja direktorei Mārai Lācei.

1.4.2. Krājuma politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

- Muzeja krājuma pārvaldība – krājuma darba stratēģiju plāno un uzrauga Krājuma komisija, kas regulāri sanāk uz sēdēm. Krājuma saglabāšanas un restaurācijas stratēģiju LNMM nosaka Restaurācijas padome, kas regulāri sanāk uz sēdēm.
- No 12.02.2013. līdz 30.12.2015. tika realizēts “LNMM rekonstrukcijas, restaurācijas un jaunbūves projekts”, kura viens no pamatuzdevumiem bija ēkas paplašināšana, nodrošinot visu muzeja funkciju izpildei nepieciešamo telpu izbūvi un aprīkošanu. Būvniecības laikā aptuveni 40 000 muzeja krājuma priekšmetu – unikālā LNMM klasiskās mākslas kolekcija – bija pārvesti uz pagaidu glabātuvēm. Laikā no 08.03.-30.09.2016. tika realizēta pārskata perioda galvenā prioritāte krājuma pārvaldības jomā – muzeja vēsturē lielākā mākslas darbu pārvietošana, atbildīgi plānojot šo procesu, nodrošinot mākslas darbu saglabātību pārvietošanas laikā, kā arī izvietojumu no jauna izveidotajās un aprīkotajās krātuvēs. Ir būtiski uzlabojušies gan mākslas darbu glabāšanas apstākļi (aprīkojums, klimats, ugunsdrošība un fiziskā drošība) gan to pieejamība sabiedrībai izstāžu un izpētes vajadzībām. Līdz ar krājumu tika pārvietota arī muzeja bibliotēka (ap 30 000 vienību).
- Krājuma saglabāšanai projekta ietvaros jaunajā divu līmeņu pazemes apjomā LNMM galvenajā ēkā (kopplatība 3545 m²) veikts:
 - uzbūvētas krātuves Latvijas 18.gs. beigu-20. gs. 1. puses kolekcijām 773 m² apjomā. Krātuvju telpās tiek nodrošināts mikroklimats, tās aprīkotas atbilstoši atsevišķo kolekciju specifikai (glezniecība, grafika, tēlniecība, memoriālās kolekcijas un palīgkrājums);
 - iekārtotas un aprīkotas grafikas un glezniecības restaurācijas darbnīcas (158 m²), kā arī mākslas darbu noformēšanas darbnīca;
 - ierīkota uz laiku pieņemto mākslas darbu glabātuve 56 m² un atsevišķa telpa mākslas darbu foto fiksācijai, kā arī atsevišķa telpa priekšmetu pakošanai;
 - uzstādīts kravas lifts mākslas darbu pārvietošanai starp -1 un -2 stāvu;
 - pie ēkas izbūvēts kravas pacelājs (celtspēja līdz 30t). Ar to mākslas darbus pievedošie auto tiek nolaisti -2. stāva krātuvju līmenī, un mākslas darbu izkraušana no auto notiek zem jumta, kas ir īpaši būtiski Latvijas mainīgā klimata apstākļos.
- Pārskata periodā tika nodrošināta muzeja krājuma aprūpe, saglabāšana, konservācija un restaurācija visu muzeja struktūrvienību krājuma glabātavās.

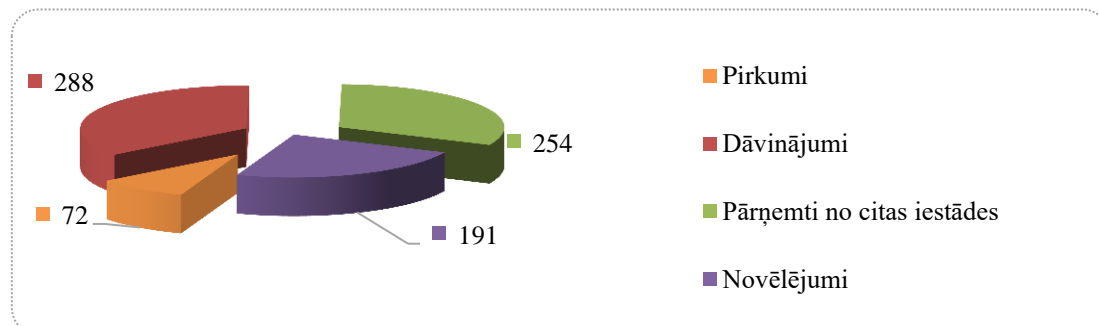
- Pārskata gadā veikta pilna esības pārbaude 1 651 krājuma priekšmetam. 1601 priekšmetiem veikta mākslas darbu saglabātības pārbaude pirms un pēc deponēšanas, kā arī pirms eksponēšanas LNMM izstādēs un pastāvīgajās ekspozīcijās. Saglabātības pārbaudes uz izstāžu laiku no citiem muzejiem vai privātajām kolekcijām deponētajiem mākslas darbiem veiktas 1 262 priekšmetiem. Restaurēti 180, bet konservēti 199 krājuma priekšmeti.
- Pārskata gadā turpināta muzeja krājuma finansiālā novērtēšana, kā to nosaka 2009. gada 15.decembra MK Noteikumi Nr.1486 „Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti”. Uz 2016. gada 31. decembri finansiāli kopā novērtēti 27 247 mākslas darbi jeb 27,3% no pamatkrājuma vienību kopskaita.

1. att. Muzeja finansiāli novērtēto pamatkrājuma vienību kopskaits 2016 (%)

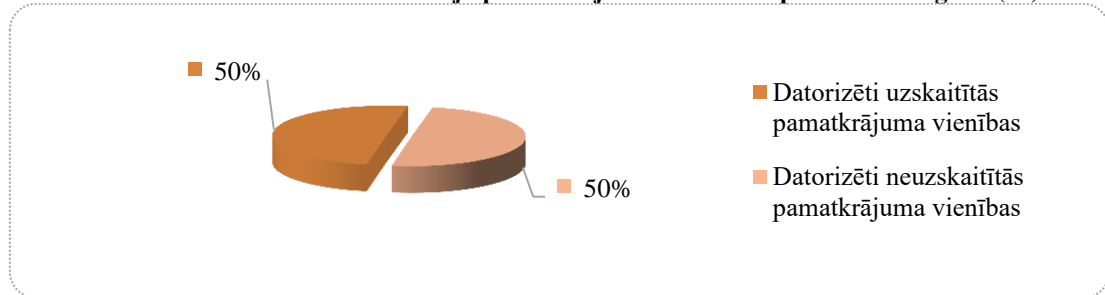
- Muzeja krājuma papildināšana – Muzeja krājumu uz 2016. gada 31. decembri veido 106 828 vienības, t.sk. pamatkrājums – 90 957 vienības, palīgkrājums – 15 846 vienības, apmaiņas krājums – 25 vienības.
- 2016. gadā muzeja pamatkrājums papildinājās par 609 vienībām, kas galvenokārt bija dāvinājumi. 2016. gadā muzejs varēja atrast iespēju arī mākslas darbu iegādei no muzeja budžeta un no Kultūras ministrijas finansētā projekta līdzekļiem, kopumā tika iegādāti 72 mākslas darbi par kopējo summu 186 016,80 EUR.

2. att. Muzeja krājuma papildināšana 2016. gadā (vienību skaits)

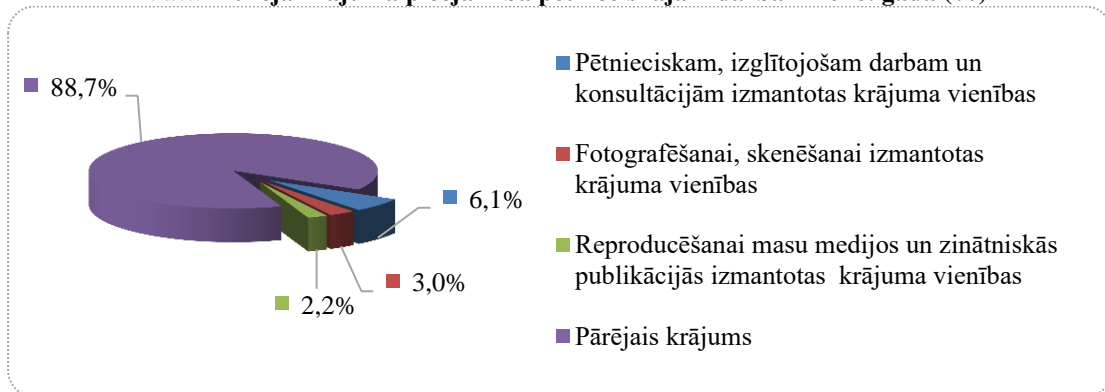
- Muzeja krājuma pieejamība sabiedrībai – Lai nodrošinātu muzeja krājuma pieejamību visplašākajai sabiedrībai, sistemātiski tiek veikta jaunieguvumu inventarizācija un pārējo krājuma priekšmetu digitalizācija un ievadīšana muzeja elektroniskajā datu bāzē, kā arī veikts datu eksports uz Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogu (NMKK). Jāatzīmē, ka kopš 2011. gada maija NMKK datu importa funkcija nedarbojas, līdz ar to muzejam liegta iespēja eksportēt datus pilnā apjomā.
- Apmeklētāji atzinīgi vērtē arhitekta iecerei glezniecības krātuvi LNMM galvenajā ēkā veidot ar caurspīdīgu stikla sienu. Dodoties uz izstāžu zāli, var aplūkot muzeja krājuma neekspozēto daļu un apzināties muzeja ieguldījumu nacionālo kultūras vērtību glabāšanā.

3. att. Datorizēti uzskaitīto muzeja pamatkrājuma vienību kopskaits 2016. gadā (%)

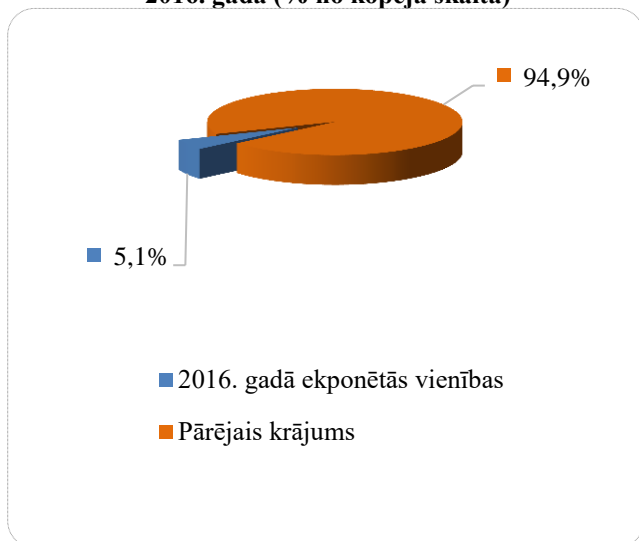
- Viena no muzeja krājuma darba prioritātēm ir muzeja krājuma pieejamība pētnieciskajam un izglītojošajam darbam – pētnieciskajam darbam muzeja krātuvēs, konsultācijām, izglītojošajam darbam, fotografēšanai un skenēšanai, kā arī zinātniskajām publikācijām. Kopā izmantotas 11 589 krājuma vienības, kas veido ap 11 % no muzeja pamatkrājuma apjoma. Muzeja krājumu izmantoja gan pētnieki, gan mākslas un kultūras studenti kā no Latvijas, tā no ārzemēm.

4. att. Muzeja krājuma pieejamība pētnieciskajam darbam 2016. gadā (%)

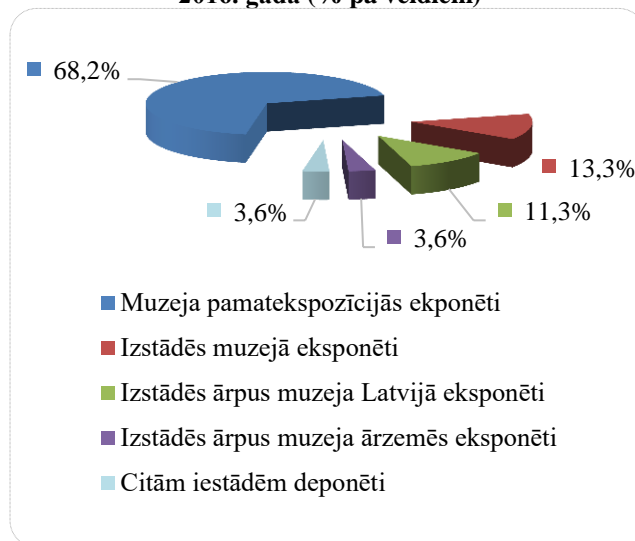

- Muzeja krājuma pieejamība sabiedrībai izstādēs un ekspozīcijās – 2016. gada nogalē muzejā bija kopā 12 pastāvīgās ekspozīcijas, t.sk. pārskata periodā tika atklātas 2 jaunas pastāvīgās ekspozīcijas: “Latvijas māksla 19.-20.gadsimts” LNMM galvenajā ēkā, kā arī “Nikolajs Rērihs. 1874-1947. Glezniecība” Mākslas muzejā “Rīgas Birža.”
- Krājums eksponēts 25 izstādēs muzejā, 47 izstādēs citos muzejos un institūcijās Latvijā un 9 izstādēs ārzemēs. Kopumā ekspozīcijās, izstādēs, kā arī deponēšanai citām iestādēm izmantotas 4 936 krājuma vienības, kas veido 5,1 % no pamatkrājuma apjoma.

5. att. Muzeja krājuma izmantošana eksponēšanai 2016. gadā (% no kopējā skaita)

6. att. Muzeja krājuma izmantošana eksponēšanai 2016. gadā (% pa veidiem)

1.4.3. Pētnieciskā darba politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

- Muzeja pētnieciskā darba stratēģiju un izstāžu politiku nosaka Zinātniskā padome. 2016.gadā notika trīs Zinātniskās padomes sēdes.
- Atbilstoši muzeja kompetencei un iespējām, sagatavotas izstādes uz pētniecisko tēmu bāzes, kas vienlaikus popularizē LNMM krājumu un sniedz izvērstu, strukturētu un konceptuāli pamatotu piensumu mākslas vēstures un mūsdienu procesu interpretējumā. Pārskata gadā 47 izstādes bija veidotas uz muzeja krājuma bāzes, atsevišķos gadījumos piesaistot citus deponējumus. No tām 23 izstādes muzejā, 24 citos muzejos un institūcijās.
- Veikti pētījumi par Latvijas mākslas procesu attīstību un to starptautisko kontekstu. 2016. gadā muzeja speciālisti individuāli un grupās strādāja pie 72 pētnieciskām tēmām. Pārskata perioda pētnieciskā darba prioritātes pēc jaunās pastāvīgās ekspozīcijas “Latvijas māksla. 19.-20. gadsimts” atklāšanas bija saistītas gan ar Jaņa Rozentāla 150. jubilejas izstādes un tās pavadošās programmas, konferences un zinātnisko publikāciju nodrošināšanu, Romana Sutas 120 gadu jubilejas izstāžu un pavadošās programmas sagatavošanu, kā arī ar Latvijas simtgades izstāžu programmas īstenošanai nepieciešamo pētniecisko darbu. Ilgtermiņā turpināti iesāktie pētnieciskie darbi, nosakot katras tēmas izstrādes maksimāli efektīvu galarezultātu, saskaņojot to ar muzeja izstāžu, publikāciju, konferenču un citu pasākumu plānu.
- Iespēju robežās sagatavoti zinātniski un populārzinātniski darbi, publicēti kolekciju zinātniskie apraksti un katalogi, tādējādi nodrošinot plašāku krājuma pieejamību sabiedrībai un speciālistiem. Muzeja darbinieki izstrādājuši 54 referātus, rakstus un ziņojumus, no tiem publicēti 35. Sagatavoti un publicēti 4 izstāžu un kolekciju katalogi, sagatavotas un publicētas 4 monogrāfijas.
- Pārskata periodā muzejā organizētas kopā 7 vietēja un starptautiska mēroga konferences un semināri, LNMM speciālisti uzstājušies ar referātiem 28 dažāda mēroga vietējās un starptautiskās konferencēs, t.sk. ārpus muzeja.

1.4.4. Izstāžu un ekspozīciju politikas galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

- Latvijas Nacionālā māksla muzeja uzkrātais, saglabātais un sistemātiski papildinātais krājums sniedz vispilnīgāko liecību par Latvijas mākslas procesu un nozīmīgākajām personībām tajā, kā arī plaši atspoguļo pasaules kultūras mantojumu. Lai pilnvērtīgi izmantojot šo resursu sabiedrības labā, muzeja izstāžu un ekspozīciju darbā noteikti prioritārie virzieni pārskata gadam.
- 2016. gadā visās LNMM struktūrvienībās kopā bija skatāmas 10 pastāvīgās ekspozīcijas. Pārskata periodā LNMM galvenās ēkas divos stāvos tika atklāta jauna pastāvīgā ekspozīcija “Latvijas māksla. 19.-20. gadsimts”, kura veidota pēc hronoloģiski stilistikā principa, secīgi atspoguļojot Latvijas mākslas vēstures vispārējo attīstību, ar unikāliem meistardarbiem izceļot katra perioda nozīmīgākās, izcilākās parādības un autorus, kā arī inovācijas. Pārskata periodā izveidota arī jauna ekspozīcija “Nikolajs Rērihs. 1874-1947. Glezniecība” eksponēšanai MMRB Boses zālē.
- 2016. gadā visās LNMM struktūrvienībās kopā bija skatāmas 40 izstādes, no tām 35 atklātas pārskata gadā. Izstādes ir piesaistījušas 93% no kopējā apmeklējumu skaita. Tas rāda, ka samērā biežā izstāžu maiņa muzejos motivē auditoriju atkārtotiem muzeja apmeklējumiem. Pateicoties izstāžu platības pieaugumam LNMM galvenajā ēkā, izstāžu klāstu bija iespējams būtiski palielināt.
- Muzeja izstāžu politika aptver piecas galvenās izstāžu grupas:
 - (1) Muzeja darbinieku gatavotas konceptuālas izstādes no muzeja kolekcijām. Izstāžu sagatavošanā galvenokārt tiek izmantots muzeja krājums, ko pēc vajadzības papildina ar darbiem no citiem muzejiem, kā arī ļoti bieži no privātpersonu kolekcijām. Šī izstāžu grupa nodrošina muzeja krājuma pieejamību visplašākajā aspektā. Izstādes tiek veidotas, saglabājot respektu pret muzeja krājumu, kā arī veicinot tā integritāti un interpretācijas iespējas, piemēram:
 - izstādē “Miervaldis Polis. Ilūzija kā īstenība” aptvēra visus mākslinieka radošās darbības periodus, liecinot par daudzām nozīmīgām epizodēm Latvijas mākslā pēdējo četrdesmit gadu laikā. Izstādē tika eksponēti ap 200 darbi, t.sk. deponējumi no Rutgersa Universitātes Zimmerli Mākslas muzeja (ASV) Tartu Mākslas muzeja (Igaunija) u.c. privātām un publiskām kolekcijām [LNMM galvenā ēka, 04.05.-24.07.2016., **85 601 apmeklējums, izstāde kļuva par apmeklētāko LNMM vēsturē**];
 - izstāde “Janis Rozentāls (1866-1916). Māksla un tehnika” bija viens no Rozentāla 150. jubilejas gada centrālajiem notikumiem, tajā bija eksponēti 142 darbi, izstāde atklāja Rozentāla mākslinieciskos meklējumus plašā diapazonā – no nacionāla reālisma virsotnes laucinieku tēlojumā līdz “Skaistā laikmeta” estētismam un dekoratīvismam romantiskos sapņojumos par idillisko laimes zemi Arkādiju. [LNMM galv. ēka, 57 000 apmeklējumu];
 - izstāde “Nikolajs Bogdanovs-Beļskis. 1868-1945. Glezniecība no Latvijas un Vācijas kolekcijām” piedāvāja plašāku ieskatu autora radošajā mantojumā, sniedzot iespēju aplūkot vairāk nekā 50 meistara darbus no Latvijas Nacionālā mākslas muzeja (LNMM) krājuma, mākslinieka ģimenes kolekcijas Vācijā, kā arī no privātām kolekcijām. [MMRB, 6 139 apmeklējumi];

- (2) Konceptuālas izstādes par visdaudzveidīgākajām Latvijas mākslas vēstures vai laikmetīgajām aktualitātēm, kuru projektus iesnieguši citi muzeji vai neatkarīgie kuratori, tika rīkotas visās muzeja struktūrvienībās, piemēram, izstāde “Spriedze. Jaunie Latvijas glezniecībā” reprezentēja jaunos gleznotājus, kuri pēdējo gadu laikā absolvējuši Latvijas Mākslas akadēmiju. Šis bija jau trešais projekts pirms vairākiem gadiem aizsāktajai izstāžu sērijai “Jaunie Latvijas glezniecībā”, kas pievērs uzmanību un aktualizē jauno gleznotāju lomu laikmetīgajā mākslā; Baltijas Jaunā mākslinieka balvas pirmā ieguvēja – Juhana Sometsa (Igaunija) darba izstāde “Mākslinieka istaba” vai sadarbībā ar laikmetīgās māksla centru “KIM?” rīkotā Izraēlas mākslinieces Aleksandras Cukermanes personālizstāde “Tri Devici Pod Oknom”.
- (3) Nozīmīgu Latvijas šodienas mākslinieku personālizstādes tika rīkotas visās LNMM struktūrvienībās. Šeit galvenais kritērijs bija mākslinieciskā kvalitāte un autora nozīme mākslas procesos kopumā, piemēram: Jura Dimitera personālizstāde “Priekšvara paslēpes”, Pētera Sidara personālizstāde “Tveramā kustība”, Sandras Krastiņas personālizstāde “Civilisti”, Kristiana Brektes personālizstāde “Arsenāls”, Raimonda Staprāna personālizstāde “Piecas gleznas”, Ivetas Vaivodes un Artura Riņķa izstāde “Ceļojums uz Nekurieni”, Arta Nīmaņa personālizstāde “Fragile” u.c.
- (4) Nozīmīgas ārzemju mākslas skates un starptautiskie projekti, kuru norisi muzejā atbalstījusi Zinātniskā padome, piemēram:
- Izstādes “Leons Baksts un viņa laiks” mērķis bija atsegt šīs spilgtās personības daudzpusību, kuras darbi, īpaši tie, kas saistīti ar teātri, 20.gs. pirmajās desmitgadēs iedvesmoja Rietumeiropas modernistus un veidoja jaunu skatuves vizuālo stilu. Ekspozīcijā iekļautas Leona Baksta kostīmu skices, portretu zīmējumi, oriģinālkostīmi, kas saglabājušies no izrādēm, izrāžu afišas un plašs foto materiāls, kas dokumentē Djaģiļeva trupas uzvedumus. Izstādē apskatāmie darbi pieder *Belgazprombank* (Minska, Baltkrievija), Sanktpēterburgas Valsts teātra un mūzikas muzeja (Krievija), Lietuvas Mākslas muzeja (Viļņa, Lietuva), Aleksandra Vasiļjeva fonda, kā arī LNMM kolekcijām. [MMRB, 25 098 apmeklējumu]
 - izstādes “Gara radinieki. Vācu māksla, pēdējais pusgadsimts” mērķis bija sekmēt skaidru un emocionālu izpratni par svarīgākajiem aspektiem, kas raksturo vācu mākslu pēdējā pusgadsimtā. Izstādes koncepciju un saturu veidoja pazīstams mākslas kritiķis un starptautisko izstāžu kurators Marks Gisborns (*Mark Gisbourne*); izstādei viņš izvēlējies 53 autoru 77 darbus, kas radīti periodā no 20. gadsimta 60. gadu beigām līdz mūsdienām. Izlase tika izveidota, apzinot 45 dažādas kolekcijas – Vācijas izstāžu zāļu un muzeju, kā arī vairāku mākslas kolekcionāru privātos krājumus Vācijā, Šveicē, ASV un Izraēlā. [ARS, 6 057 apmeklējumi]
 - izstāde “Pieradinātā daba. 18.-21. gadsimts” deva iespēju baudīt floras un faunas motīvu daudzveidību tērpu un aksesuāru dizainā no modes vēsturnieka Aleksandra Vasiļjeva kolekcijas. [DMDM, 17 540 apmeklējumi]
- (5) Atsevišķas valsts kultūrpolitikai nozīmīgas izstādes, kuru sarīkošana iekļauta starpvalstu līgumos, piemēram, Japānas mūsdienu dekoratīvi lietišķā mākslas [DMDM] notikusi sadarbībā ar Japānas fondu, bet izstāde “Aborigēnu un papuas māksla” [MMRB] sadarbībā ar Lietuvas Mākslas muzeju, kā arī vērienīgā izstāde “Zīda ceļš. Senās Ķīnas māksla” [MMRB] sadarbībā ar

Ķīnas Tautas Republikas vēstniecību Latvijā un organizāciju “Art Exhibitions China”, Henjaņas un Sjiņdzjaņas Uiguru autonomā apgabala muzejiem.

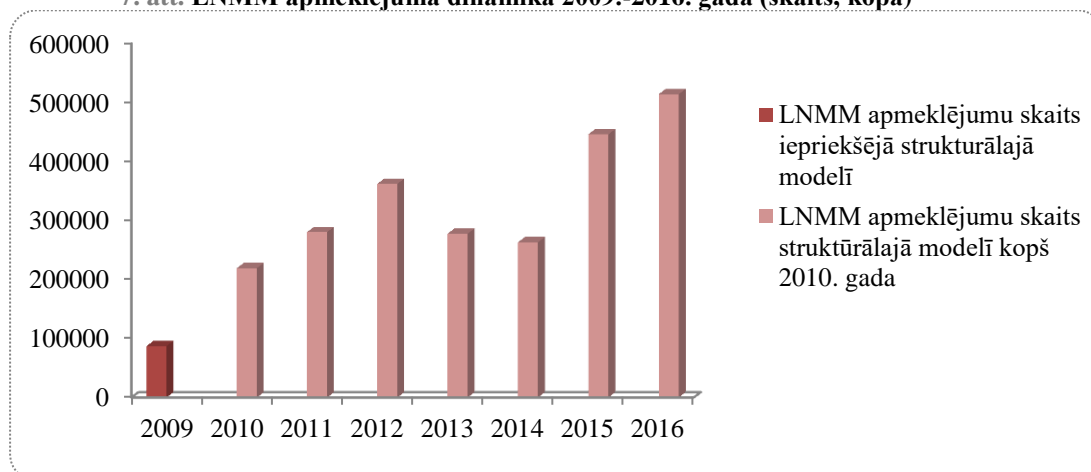
- 29 reizes izstādes, t.sk. ceļojošās, ar LNMM piedalīšanos atklātas ārpus muzeja, sešas no tām – ārzemēs, piemēram, Kadriorgas Mākslas muzejā Tallinā bija skatāma izstāde “Starp Drēzdeni un Sanktpēterburgu. Mākslinieki dvīņu brāļi fon Kīgelgeni”, kurā bija eksponēti četri darbi no Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājuma. Izstāde “Nikolajs Rērihs un Latvija”, eksponējot darbus no LNMM krājuma, notika Rērihu ģimenes muzejā Sanktpēterburgā, Krievijā, bet sadarbībā ar Baltkrievijas Nacionālo mākslas muzeju Minskā tika eksponēta izstāde “Leona Baksta laikmets un daiļrade.”
- Sadarbības (tajā skaitā – ne tikai deponējumu, bet arī speciālistu un zinātniskās informācijas apmaiņas jomā) ģeogrāfija arī 2016. gadā aptvēra daudzas Eiropas un pasaules valstis: ASV, Austrālija, Dānija, Francija, Igaunija, Krievija, Ķīna, Lietuva, Baltkrievija, Norvēģija, Taizeme, Singapūra, Nīderlande, Somija, Spānija, Šveice, Vācija, Zviedrija.

1.4.5. Darbs ar apmeklētājiem un muzeja pedagoģiskās programmas

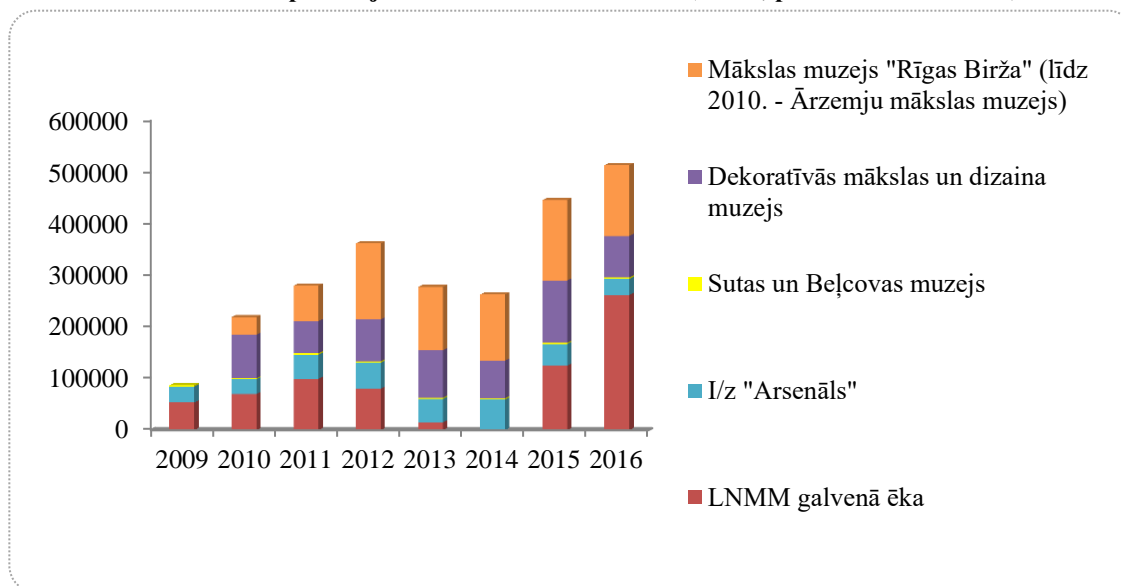
1.3.5.1. Muzeja apmeklējums pārskata periodā

- Kopš 2010. gada 1. janvāra muzejs strādā saskaņā ar jaunu strukturālo modeli, kurā apmeklētājiem atvērti 5 muzeji. Pēdējos gados bija vērojams pakāpenisks muzeja kopējā apmeklētāju skaita pieaugums, ko veicināja gan interese par 2011. gadā atvērto Mākslas muzeju „Rīgas Birža”, gan lielā interese par LNMM galveno ēku pēc tās jaunatklāšanas.
- 2016. gadā apmeklētājiem bija atvērti 5 muzeji (LNMM galvenā ēka – deviņus gada mēnešus), un kopējais apmeklējumu skaits visās LNMM struktūrās pārsniedza pusi miljona: 514 032. Attiecībā pret 2015. gada apmeklējumu skaitu (446 142 apmeklējumi) tas ievērojami pieaudzis. Uz LNMM galvenās ēkas intensīvi pieaugušā apmeklējumu rēķina pārējās LNMM struktūrvienībās apmeklējums nedaudz kritās, ņemot vērā to, ka visu LNMM muzeju auditorijas segmenti lielā mērā sakrīt.

7. att. LNMM apmeklējuma dinamika 2009.-2016. gadā (skaits, kopā)

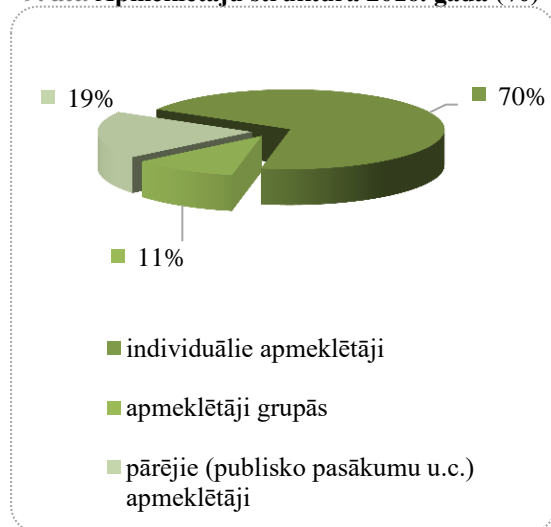

8. att. LNMM apmeklējuma dinamika 2009.-2016. (skaits, pa struktūrvienībām)

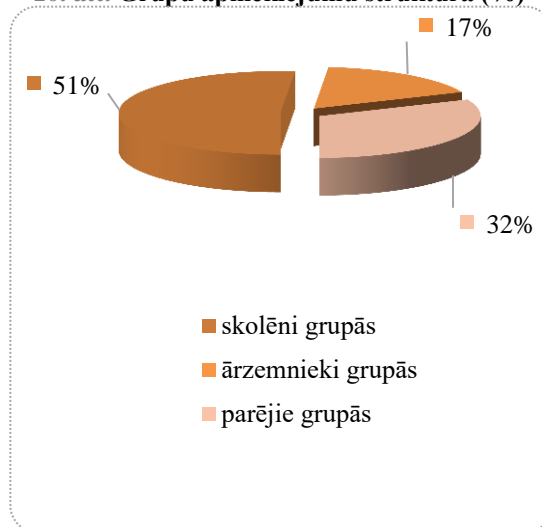

- Muzeja apmeklētāju struktūras analīze rāda, ka lielāko muzeja apmeklētāju skaitu joprojām sastāda individuālie apmeklētāji (70%). Pusi no visiem grupu apmeklējumiem (51%) veido skolēnu grupas. Sakarā ar LNMM galvenās ēkas atvēršanu pārskata periodā pieaudzis ārzemnieku un citu grupu apmeklējumu skaits.

9. att. Apmeklētāju struktūra 2016. gadā (%)

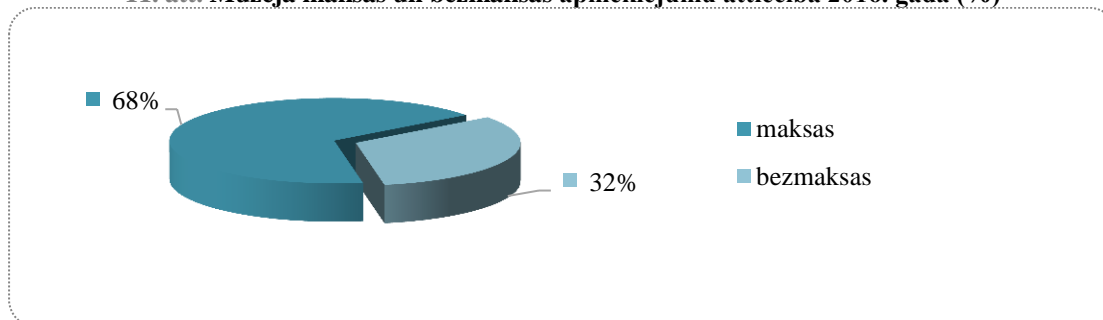

10. att. Grupu apmeklējumu struktūra (%)

- Tradicionāli ievērojamu muzeja apmeklējumu skaita īpatsvaru (pārskata gadā 32%) veido apmeklētāji, kam ieeja muzejā ir bez maksas – gan apmeklētāji, kas pieder sociālajām grupām, kam tiek piemērota 100% ieejas maksas atlaide, gan profesionālo organizāciju biedri, gan publisko pasākumu apmeklētāji. 2016. gadā kā parasti vislielākais bezmaksas apmeklējumu skaits bija ikgadējās starptautiskās muzeju akcijas „Muzeju nakts” norises laikā, kad LNMM struktūrvienības kopā apmeklēja 2015. gadā „Muzeju nakti” apmeklēja 42 505 reižu, savukārt LNMM galvenās ēkas jaunatklāšanas dienā 2016. gada 4. maijā muzeju bez maksas apmeklēja ap 19 000 cilvēku.

11. att. Muzeja maksas un bezmaksas apmeklējumu attiecība 2016. gadā (%)

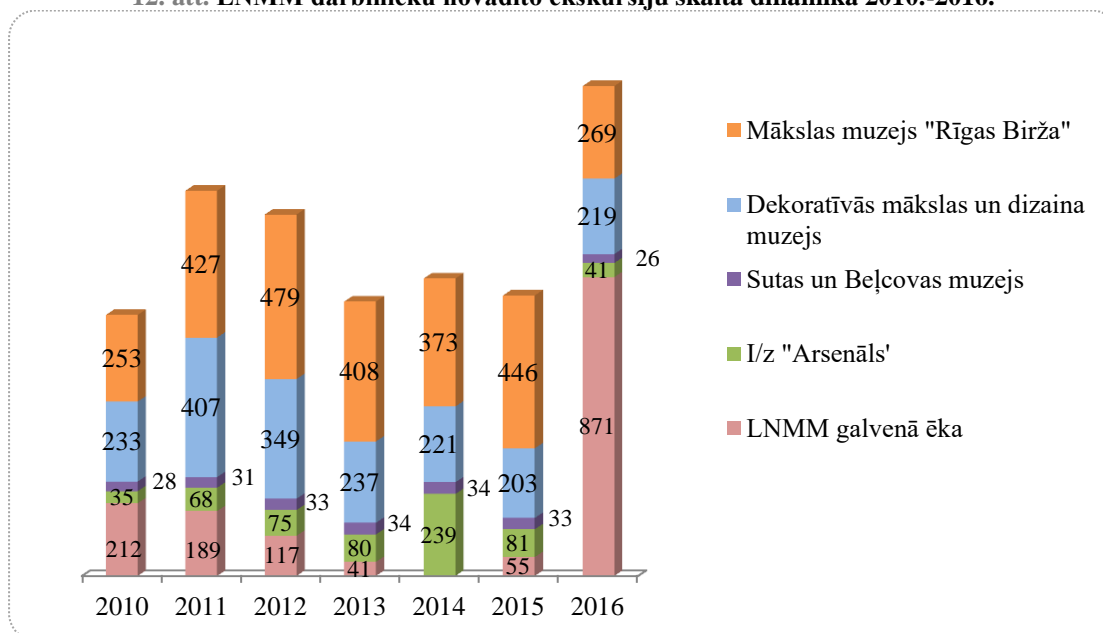

1.3.5.1. Muzeja piedāvātie pakalpojumi – muzeja darbinieku novadītās ekskursijas un muzeja pedagoģiskās programmas

Pārskata gadā muzejs ir turpinājis apmeklētājiem pievilcīgas muzeja vides veidošanu, popularizējot muzeja krājumu un attīstot muzeja pakalpojumu klāstu. Muzeja darbinieki ir vadījuši ekskursijas, lasījuši lekcijas, kā arī īstenojuši daudzveidīgas muzeja pedagoģiskās programmas visās muzeja struktūrvienībās un organizējuši 228 tematiskus (muzejiskus) pasākumus.

- 2016. gadā LNMM darbinieku novadīto ekskursiju skaits ir ievērojami pieaudzis, ņemot vērā lielo interesi par jaunatvērto LNMM galveno ēku, kur novadītas 870 ekskursijas, bet diemžēl muzeja zemās kapacitātes dēļ visus ekskursiju pieprasījumus nebija iespējams apmierināt.

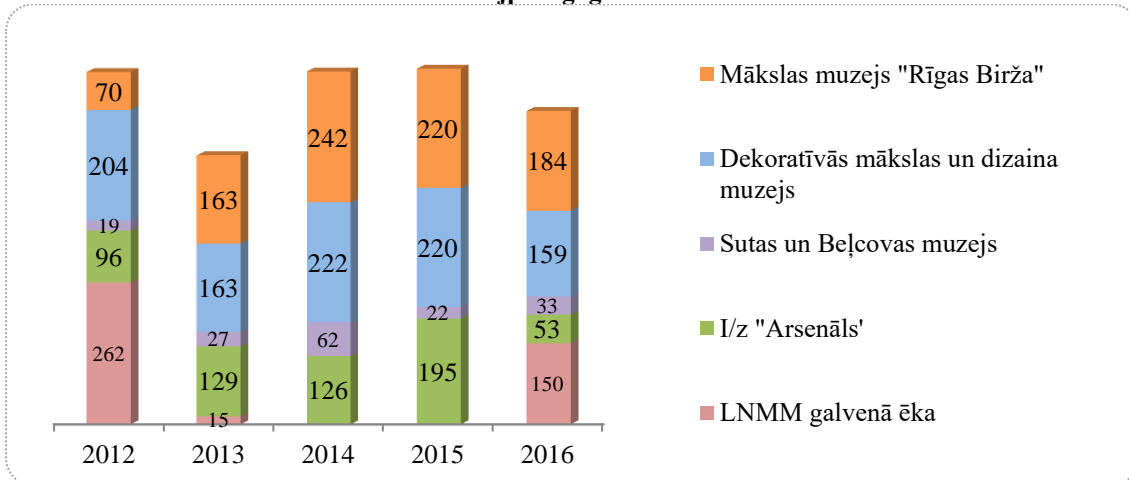
12. att. LNMM darbinieku novadīto ekskursiju skaita dinamika 2010.-2016.

- 2016. gadā Latvijas Nacionālajā mākslas muzeja apmeklētājiem dažādās mērķa auditorijas grupās bija pieejamas kopā 42 muzeja pedagoģiskās programmas, no kurām 7 uzsāktas pārskata periodā.
- Apmeklētāji īpaši iecienījuši ģimenēm un bērniem veidoto programmu „Dzimšanas diena muzejā”; programmu „Ceļotāju klubs TERRA INCOGNITA” Mākslas muzejā „Rīgas Birža”, kā arī radošās nodarbības visām vecuma grupām programmā „Es un māksla I, II” un radošās darbnīcas visās muzeja struktūrvienībās, kurās var iepazīt dažādus mākslas veidus, kā arī radoši darboties uz aktuālo izstāžu un ekspozīciju bāzes.

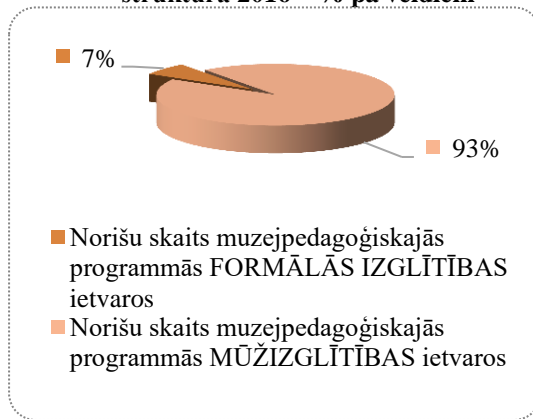
- Programma „Vārds dizainam” Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā, piesaistot dažādu dizaina jomu speciālistus, jau iekarojusi plašu un stabilu apmeklētāju auditoriju studentu, pieaugušo un senioru grupās.
- Lielu apmeklētāju atsaucību guva īpaši aktuālajām izstādēm veidotās muzeja izglītības programmas visās muzeja struktūrvienībās. Pārskata periodā vairāku izstāžu programmām tika veidotas īpašas izglītības programmas, meklējot jaunas muzeja izglītojošā darba formas, kas guva lielu sabiedrības atsaucību un stiprināja pamatus muzejpedagoģiskajam darbam jaunā kvalitātē. Piemēram, MMRB īstenotā izglītības programma izstādē “Senās Ķīnas māksla,” kurai tikai izveidota īpaša telpa izstādes centrā, radot īpašu atmosfēru darbnīcu un nodarbību laikā; kopumā izglītības programmas ietvaros notika 32 dažādi pasākumi; vai 43 atklāto ekspreskursiju sērija “Vienas glezns stāsts” izstādē “Janis Rozentāls. 1866-1916. Māksla un tehnika” LNMM galvenajā ēkā.
- 2016. gadā sabiedrības interese par muzeja speciālistu vadītajām muzeja pedagoģiskajām norisēm ir nedaudz samazinājusies (pārskata periodā par 36 norisēm mazāk nekā iepriekšējā gadā). Savukārt programmu klausītāju skaits ir samazinājies par 2 186 dalībniekiem. No vienas puses, tas skaidrojams ar mākslas profila muzeju auditorijas pārsātinājumu ar citiem piedāvājumiem LNMM jaunatklāšanas gadā, no otras – sabiedrībai citur tiek piedāvātas pievilcīgākas brīvā laika pavadīšanas iespējas; vienlaikus tas liecina par jaunu muzejpedagoģiskā darba formu attīstīšanas nepieciešamību, īpašu piedāvājumu izstrādāšanas nepieciešamību dažādiem auditorijas segmentiem, kā arī par muzeja darbinieku tālākizglītošanās vajadzībām un kapacitātes stiprināšanas aktualitāti muzejpedagoģiskā darba jomā.

13. att. LNMM darbinieku novadīto muzejpedagoģisko nodarbību skaita dinamika 2010.-2016.

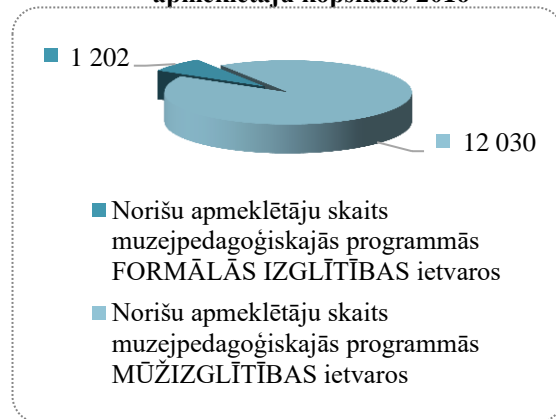

- Muzeja pedagoģisko nodarbību (norīšu) struktūras analīze liecina, ka tikai 7% jeb 38 norises attiecināmas uz formālo izglītību muzejā, savukārt 93% jeb 541 veido mūžizglītības programmu norises. Pārskata periodā ir gandrīz uz pusi samazinājies muzejpedagoģisko nodarbību skaits formālās izglītības ietvaros (t. sk. Stunda muzejā), savukārt proporcionāli nedaudz pieaudzis uz mūžizglītību vērsto programmu skaits. No vienas puses, tas liecina par pieprasījuma trūkumu vispārējās izglītības programmas papildināt ar muzejpedagoģisko piedāvājumu, kā arī, no otras puses, par pieprasījuma palielināšanos pēc daudzveidīgām muzejpedagoģiskajām programmām mūžizglītības jomā.

14. att. Muzeja pedagoģisko programmu struktūra 2016 – % pa veidiem

15. att. Muzeja pedagoģisko programmu apmeklētāju kopskaits 2016

- Pieaugoša nozīme apmeklētāju apkalpošanas darbā ir dažādiem digitālā vidē pieejamiem informācijas kanāliem un izziņas avotiem. Atklājot LNMM galveno ēku, tika izveidota jauna, moderna mobilā lietotne, kas bez maksas lejupielādējama populārākajās (*Android, iPhone*) mobilajās ierīcēs. Mobilā lietotne dod iespēju apmeklētājiem (trīs valodās) individuāli veidot apmeklējuma struktūru un saņemt nepieciešamo informatīvo un muzeja piedzīvojumu noteicošo atbalstu izstāžu un ekspozīciju apskates laikā.
- Līdzās drukātiem bezmaksas ceļvežiem, darba lapām u.tml. materiāliem pārskata periodā tika ieviests jauna informācijas nodošanas kanāls mobilās lietotnes veidā – individuāli lietojami muzejpedagoģiski palīglīdzekļi LNMM galvenās ēkas ekspozīciju un izstāžu apskatei: “Iepazīsti muzeja ēku”, “Pastāvīgā ekspozīcija”, “Meistardarbu izlase”, “Miervaldis Polis. Ilūzija kā īstenība” (latviešu, angļu, krievu valodā), “Jaņa Rozentāla “gaismas bildes” (latviešu, angļu, krievu un franču valodā).

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde) [2015]	Pārskata gadā [2016]	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 487 214	7 486 598	8 046 548
1.1.	dotācijas	5 455 562	6 785 953	6 941 825
<i>t.sk.</i>	<i>nomas maksa par Mākslas muzeju „Rīgas Birža”</i>	2 580 355	2 580 355	2 580 355
<i>t.sk.</i>	<i>LV100 izstāžu programmas īstenošana 2016. gadā</i>		41 000	41 000
<i>t.sk.</i>	<i>KM atbalstīto projektu īstenošanai</i>		51 000	51 000
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	504 242	550 000	802 199
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	transferti	252 570		151 879
<i>t.sk.</i>	<i>Latvijas prezidentūras Eiropas Savienībā kultūras projektu finansējums</i>	250 570		
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	274 840	150 645	150 645
2.	Izdevumi (kopā)	6 436 370	7 524 898	8 326 191
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 080 655	7 380 828	7 902 357
2.1.1.	kārtējie izdevumi	6 080 655	7 380 828	7 902 357
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	355 715	144070	423 834

2.1.1. Finanšu līdzekļi iestādes darbības nodrošināšanai un to izlietojums

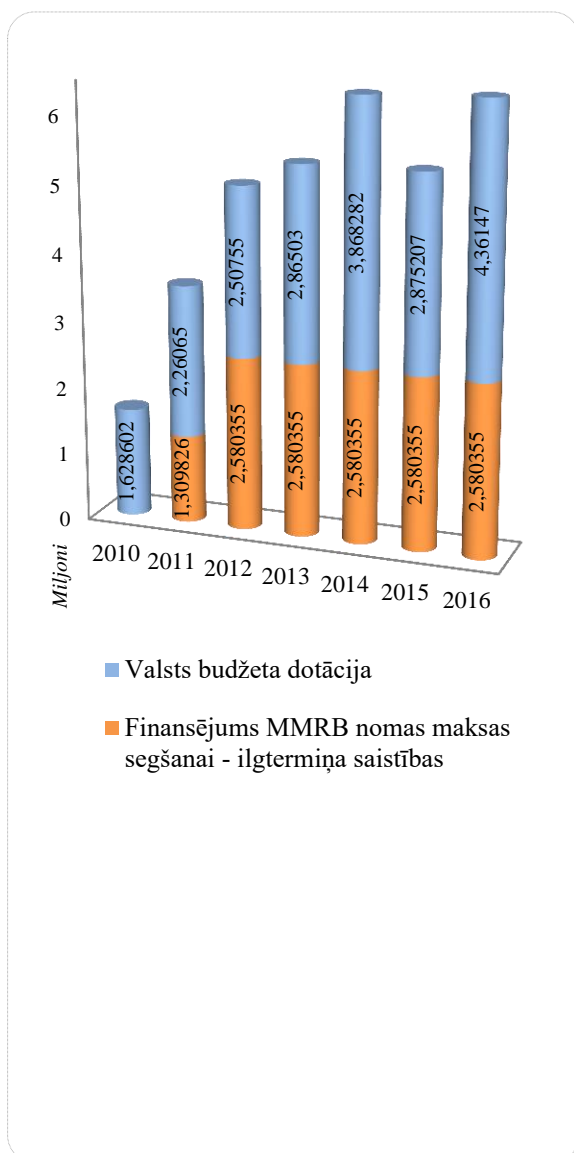
Muzeja finanšu resursus izdevumu segšanai 2016. gadā veido valsts budžeta dotācija **6 941 825 EUR**, t.sk.

- valsts budžeta dotācija vispārējās darbības nodrošināšanai **4 361 470 EUR**, t.sk.;
 - 33 000 EUR Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstīto projektu īstenošanai (piešķirums konkursa kārtībā);
 - 51 000 EUR Kultūras ministrijas atbalstīto projektu īstenošanai: Jaņa Rozentāla 150. jubilejas izstāžu un pasākumu kompleksam Rīgā un

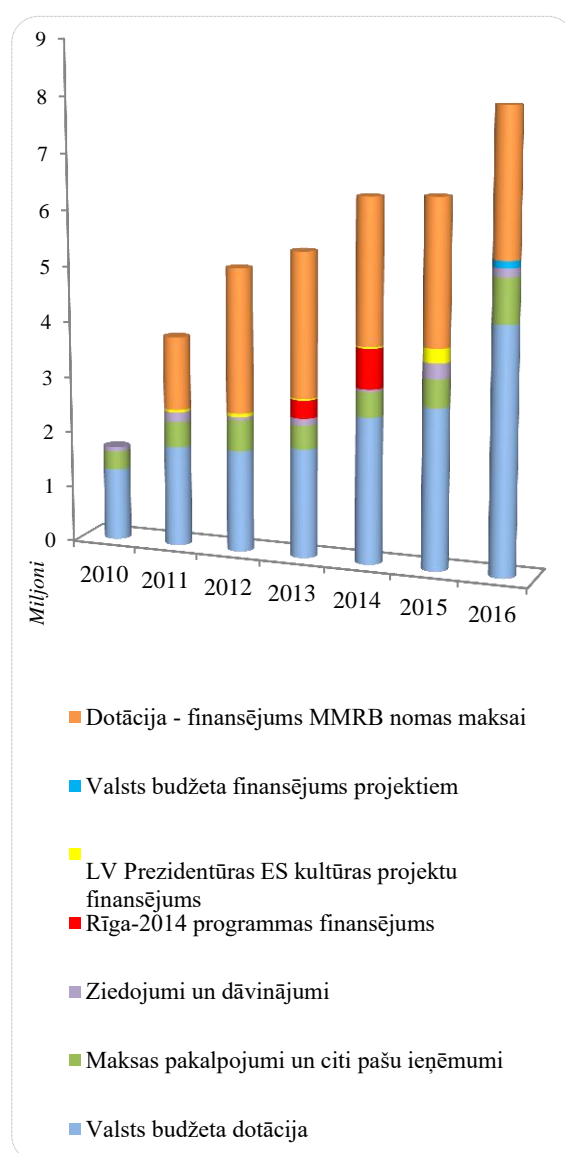
UNESCO mītnē Parīzē, LNMM krājuma papildināšanai, projektam “Ģimenes soma”, Baltijas valstu nacionālo mākslas muzeju kopizstādes “Simbolisms Baltijā” sagatavošanas darbiem Baltijas valstīs un Parīzē, kā arī LNMM rekonstruētās galvenās ēkas atklāšanai 2016. gada 4. maijā.

- 41 000 EUR Latvijas 100 izstāžu programmas un projektu īstenošanai: “LV Dizaina stāsts”, “Nākotnes valsts”, “Desmit epizodes 20.gs.2. puses mākslā Latvijā”, “Portrets 20. gadsimts”, Tekstilmākslas triennāle.
- valsts budžeta dotācija Mākslas muzeja „Rīgas Birža” nomas maksas segšanai **2 580 355 EUR** (ilgtermiņa saistību izpildei, saskaņā ar MK lēmumiem).
- **802 199 EUR** ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem.
- **150 645 EUR** ziedojumi un dāvinājumi, t.sk. mērķfinansējums dažādiem projektiem.

16. att. Valsts budžeta dotācijas apjoms 2010.-2016. (euro)

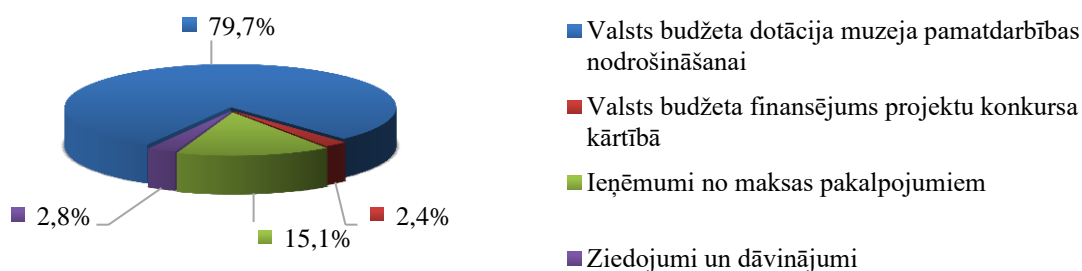

17. att. Muzejam pieejamo finanšu resursu struktūra 2010.-2016. (euro)

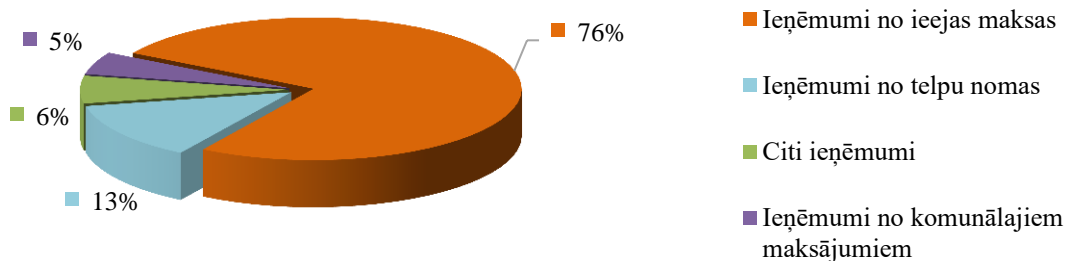
- Pārskata gadā LNMM pašu ieņēmumi sastādīja ap 15% (802 199 EUR) no kopējiem finanšu resursiem pamatdarbības nodrošināšanai. Pašu ieņēmumu plāns tika pārpildīts par 31% jeb 252 199 EUR, ņemot vērā lielo sabiedrības interesi par LNMM galvenās ēkas sniegtajiem pakalpojumiem pirmajā gadā pēc jaunatvēršanas. Papildu ieņēmumus nodrošināja vērienīgu izstāžu organizēšana (ar trešo pušu finansējuma palīdzību), kas deva lielu apmeklētāju plūsmu visās struktūrvienībās.

18. att. Muzeja pamatdarbības nodrošināšanai virzīto finanšu resursu struktūra 2016. gadā
(%, neietverot dotāciju MMRB nomas maksas segšanai)

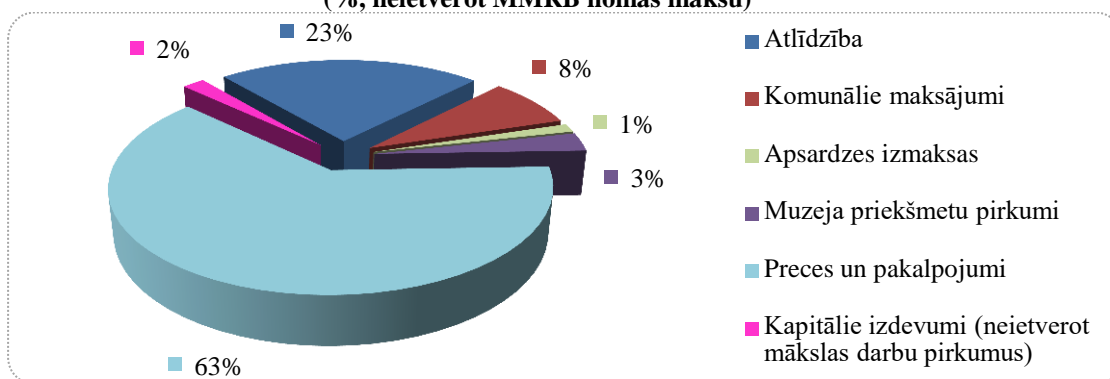
- Lielāko muzeja pašu ieņēmumu daļu, aptuveni 76% 2016. gadā sastādīja ieņēmumi no ieejas maksas muzeja izstādēs un ekspozīcijās, kas uz LNMM galvenās ēkas atklāšanas rēķina bija palielinājušies par 10 %, salīdzinājumā ar 2015. gadu. Līdzās biļešu ieņēmumiem muzejs līdzšinējā apjomā guvis arī citus ieņēmumus, piem., no LNMM publicēto katalogu un citu materiālu tirdzniecības, krājuma izmantošanas, telpu nomas saskaņā ar cenrādi utt.
- Nozīmīgu papildu finansējumu (ap 200 000 EUR) muzeja pamatdarbības nodrošināšanai pārskata periodā sniedza KM, VKKF un citu projektu finansējums, kurš tika iegūts konkursa kārtībā, LNMM piedaloties dažādos kultūras projektu finansējuma konkursos.

19. att. LNMM pašu ieņēmumu struktūra 2016 (%)

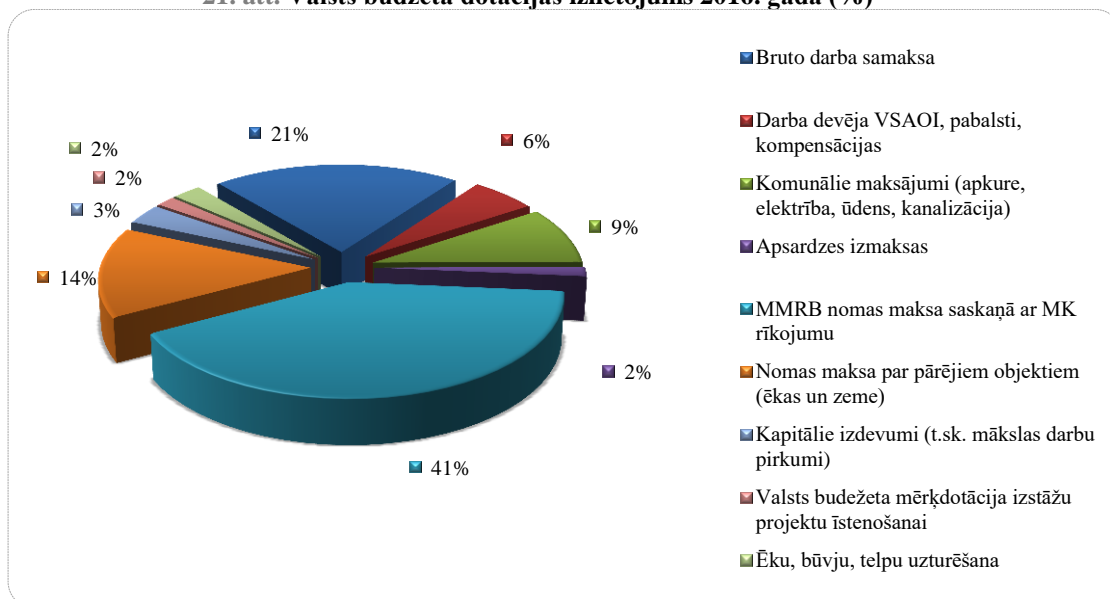
- Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam pieejamais finansējums (budžeta dotācija, pašu ieņēmumi, konkursa kārtībā saņemtais finansējums, ziedojumi un dāvinājumi) ir izlietots atbilstoši muzeja misijai un darbības stratēģijai, t.i. muzeja pamatdarbības nodrošināšanai – krājuma uzturēšanai, ekspozīciju un izstāžu darbībai, komunikācijai ar sabiedrību, piesaistot apmeklētājus savām aktivitātēm.

20. att. LNMM finanšu līdzekļu izlietojums 2016. gadā
(%, neietverot MMRB nomas maksu)

- Muzejam piešķirtā valsts budžeta dotācija, ietverot mērķdotāciju atsevišķu projektu īstenošanai, nav pietiekama, lai pilnvērtīgi nodrošinātu muzeja pamatdarbību. Pārskata periodā no valsts budžeta dotācijas bija iespējams saņemt šādas muzeja izdevumu pozīcijas: bruto darba samaksa, darba devēja VSAOI, pabalsti, kompensācijas, komunālie maksājumi (apkure, elektrība, ūdens, kanalizācija), apsardzes izmaksas, MMRB nomas maksa saskaņā ar MK rīkojumu, nomas maksas par pārējiem muzeja objektiem (ēkas un zeme), kapitālie izdevumi (t.sk. mākslas darbu pirkumi), valsts budžeta mērķdotācija izstāžu projektu īstenošanai, ēku, būvju, telpu uzturēšana.

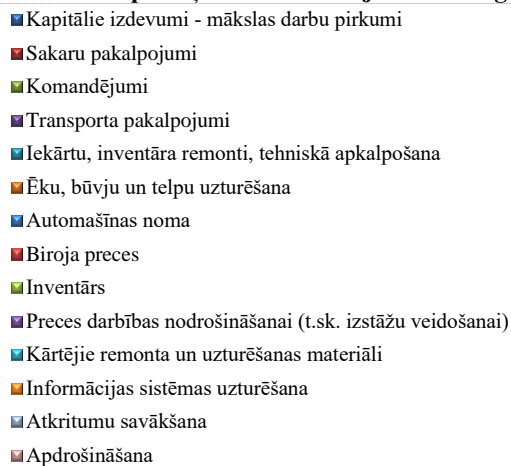
21. att. Valsts budžeta dotācijas izlietojums 2016. gadā (%)

- Tā kā valsts budžeta dotācija nav pietiekama muzeja pamatdarbības nodrošināšanai, šim mērķim tiek novirzīti arī pārskata periodā gūtie pašieņēmumi, t.sk. tādu pozīciju segšanai, kuras būtu nepieciešams saņemt no valsts budžeta dotācijas. Pārskata periodā LNMM pašieņēmumi tika tērēti tādām pozīcijām kā, piemēram, kapitālie izdevumi – mākslas darbu pirkumi LNMM pamatkrājumam; pakalpojumi: sakaru pakalpojumi, komandējumi, transporta pakalpojumi, iekārtu, inventāra remonts, tehniskā apkalpošana, ēku, būvju un telpu uzturēšana, informācijas sistēmas uzturēšana, atkritumu savākšana, apdrošināšana, automašīnas noma; preces (t.sk. izstāžu veidošanai): biroja preces, inventārs, preces darbības nodrošināšanai, kārtējie remonta un uzturēšanas materiāli.

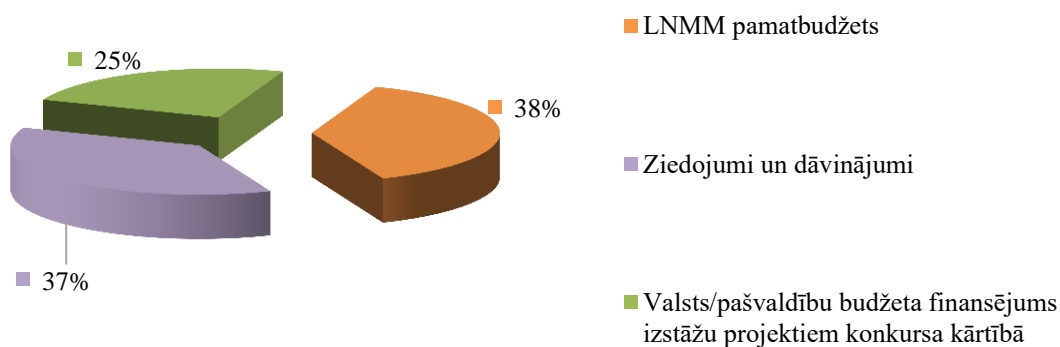
- Tās izdevumu pozīcijas, kuras tieši attiecas uz ēku ekspluatāciju vai citu fiksēto izmaksu segšanu, būtu nepieciešams finansēt no valsts budžeta dotācijas, lai lielāku līdzekļu apjomu varētu novirzīt izstāžu organizēšanai, muzeja attīstībai, jaunu programmu izstrādei, apmeklētāju apkalpošanai.

22. att. LNMM pašienēmumu izlietojums 2016. gadā (%)

- 2016. gadā tikai aptuveni 38% no izstāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamā finansējuma bija LNMM budžeta līdzekļi, pārējo finansējumu izstāžu programmas īstenošanai muzejs piesaistīja, piedaloties valsts un pašvaldību iestāžu, kā arī privātu fondu projektu konkursos un, realizējot sadarbību ar atbalstītājiem un ziedotājiem.

23. att. Izstāžu izveidei 2016. gadā izlietotā finansējuma avoti (%)

- Daudzi izstāžu organizēšanai nepieciešamie pakalpojumi tiek iepirkti kā ārpusvalsts pakalpojumi saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto publisko iepirkumu kārtību

un, slēdzot līgumus par pakalpojumu sniegšanu. Piemēram, izstāžu publicitātes un tekstuālo materiālu noformēšanai un izgatavošanai (reklāmas baneri, anotācijas, etiķetes, ploterējumi utt.) pārskata periodā iztērēti 19 316 EUR. Savukārt izstāžu drukas materiālu (bukleti, ceļveži, darba lapas, ielūgumi) izgatavošanai pārskata periodā iztērēti vairāk nekā 30 000 EUR. Pieaugot sabiedrības pieprasījumam pēc izstāžu mākslinieciskās kvalitātes un tehniskās sarežģītības, izstādēm tiek piesaistīti arī īpaši mākslinieki, iekārtotāji, gaismotāji. Pārskata periodā ārpalpojums šim mērķim iztērēti vairāk nekā 60 000 EUR.

- Ievērojami finanšu un cilvēkresursi 2016. gadā novirzīti LNMM galvenās ēkas atvēršanai, jaunās pastāvīgās ekspozīcijas un atklāšanas izstāžu izveidei un darbības uzsākšanai.
- 2016. gadā muzejs varēja atrast iespēju arī mākslas darbu iegādei no budžeta un no KM projektu līdzekļiem: kopumā LNMM pamatkrājuma papildināšanai tika iegādāti 72 mākslas darbi par kopējo summu 232 897,01 EUR.

2.1.2. Iestādes saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, to izlietojums

- Pārskata gadā muzejs piesaistījis sponsoru līdzekļus – ziedojumus un dāvinājumus **150 645 EUR**. Ziedojumi galvenokārt izlietoti šādiem mērķiem:
 - muzeja izstāžu darbības nodrošināšanai (tehniskais nodrošinājums un iekārtojums);
 - muzeja pedagoģisko programmu īstenošanai (lektoru piesaiste u.c.);
 - informatīvo materiālu izgatavošanai (vizuālā reklāma, informatīvie materiāli);
 - muzeja speciālistu gatavotu publikāciju (muzeja izstāžu un kolekciju katalogi) izdošanai.

2.1.3. Projektos piesaistītais finansējums un tā izlietojums

- Lai nodrošinātu nepārtrauktu un kvalitatīvu LNMM pamatfunkciju izpildi, arī šajā pārskata periodā muzeja speciālisti meklējuši iespējas piesaistīt izstāžu veidošanai papildu finansējumu. Sadarbībā ar nevalstiskām organizācijām (biedrība “Mākslas telpa”, nodibinājums “Mākslas arsenāla pētījumu fonds” u.c.), individuāliem restauratoriem vai pašam LNMM piedaloties Valsts kultūrkapitāla fonda, Rīgas domes Kultūras pārvaldes, AB.LV labdarības fonda, AB.LV bankas, Borisa un Ināras Teterevu fonda, kā arī Rietumu bankas labdarības fonda izsludinātajos projektu konkursos vai iesniedzot kopā vairāk nekā 30 projektu pieteikumus citiem uzņēmumiem un organizācijām, muzeja rīcībā esošajai valsts budžeta dotācijai un muzeja gūtajiem pašienēmumiem papildus tika piesaistīts finansējums aptuveni 327 622,00 EUR apmērā, kas izlietots sekojošiem mērķiem:
 - izstāžu un ekspozīciju izveidei;
 - krājuma papildināšanai;
 - muzeja izstāžu katalogu izdošanai;
 - eksponātu restaurācijai;
 - mūžizglītības projektu realizācijai
 - radošajiem braucieniem.
- Būtisks avots izstāžu darbības nodrošināšanai bija valsts finansētie nacionālas nozīmes projekti – piem., mērķfinansējums Jaņa Rozentāla jubilejas izstāžu un pavadošās programmas projektam un apjomīgās *LV100* izstāžu programmas sagatavošanai un īstenošanai.
- Vairākus nozīmīgus projektus bija iespējams realizēt, pateicoties mecenātu un sponsoru, kā arī sadarbības partneru iniciatīvai un tiešam ieguldījumam projektu finansēšanā un realizācijā.

2.1.4. Muzeja sniegtie publiskie pakalpojumi

2.1.5.1. Bezmaksas publiskie pakalpojumi:

- visām apmeklētāju kategorijām – konsultācijas un informācijas sniegšana klātienē un pastarpināti (ar pasta, interneta vai telefona starpniecību); muzeja aktuālās informācijas pieejamība mājas lapās www.lnmm.lv un www.rigasbirza.lv; dalība akcijā „Muzeju nakts” un „Starptautiskās muzeju dienas” pasākumos 18.maijā;
- atsevišķām apmeklētāju kategorijām [LMS biedriem, LMA pilna laika studentiem, Latvijas mākslas skolu un profesionālās vidējās mākslas izglītības iestāžu audzēkņiem, Latvijas muzeju darbiniekiem; ICOM biedriem, preses pārstāvjiem, pirmsskolas vecuma bērniem, bērnu namu audzēkņiem, I (ar vienu pavadošo personu) un II grupas invalīdiem] – bezmaksas ieeja muzeja pastāvīgajās ekspozīcijās un izstādēs;
- atsevišķām apmeklētāju kategorijām – dalība akciju tipa pasākumos (piemēram, „Labā diena muzejā”); dalība izglītojošajos semināros (piemēram, „Informatīvais seminārs skolotājiem”).

2.1.5.2. Maksas publiskie pakalpojumi:

- LNMM pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu apmeklējums;
- tematiskās ekskursijas muzeja pastāvīgajās ekspozīcijās un aktuālajās izstādēs latviešu, krievu, angļu un vācu valodās;
- radošās darbnīcas, izglītības programmas un nodarbības bērniem un pieaugušajiem latviešu, krievu un angļu valodās;
- audio gids Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā un Mākslas muzejā „Rīgas Birza,” mobilās lietotnes aprīkojuma noma LNMM galvenajā ēkā.

Ar pilnu muzeja piedāvājumu un publisko pakalpojumu cenrādi var iepazīties muzeja mājas lapā www.lnmm.lv

2.2. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu

Pārskata gadā veikta LNMM ilgtermiņa darbības un attīstības stratēģijas (2016–2025) īstenošana, kā arī muzeja politiku un ikgadējā darba plāna īstenošana atbilstoši izvirzītajām prioritātēm.

2.3. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai

Pārskata gadā turpinājās LNMM darbības modeļa attīstība un iestādes darbības efektivitātes izvērtēšana esošajās struktūrvienībās, analizējot pārskata gada rezultātos rādītājus, kā arī, paredzot sabiedrības paaugstinātās prasības pēc LNMM galvenās ēkas jaunatvēršanas. Pēc nepieciešamības aktualizēti spēkā esošie un izstrādāti jauni iekšējie normatīvie akti. Veikta darbinieku ikgadējā novērtēšana.

4. PERSONĀLS

Pārskata gadā turpināts attīstīt LNMM struktūras modeli, lai nepietiekošas cilvēkresursu kapacitātes un finansējuma apstākļos nodrošinātu iestādes profesionālu darbu muzejisko funkciju griezumā visās LNMM struktūrvienībās.

Pārskata periodā amata vietu skaits palielinājies par 20 vietām, pamatojoties uz to, ka, dubultojoties izstāžu un ekspozīciju telpu platībai pēc LNMM galvenās ēkas jaunatklāšanas, tika aizpildītas jaunas eksponātu uzraugu un garderobistu amata vietas. Finansējums darbinieku atlīdzībai 2016. gadā nepalielinājās un sasniedza vidējo bruto darba samaksu 646 EUR apmērā, kas joprojām ievērojami atpaliek no vidējās darba samaksas valstī (2016. gadā: saskaņā ar CSP datiem: 859 EUR²).

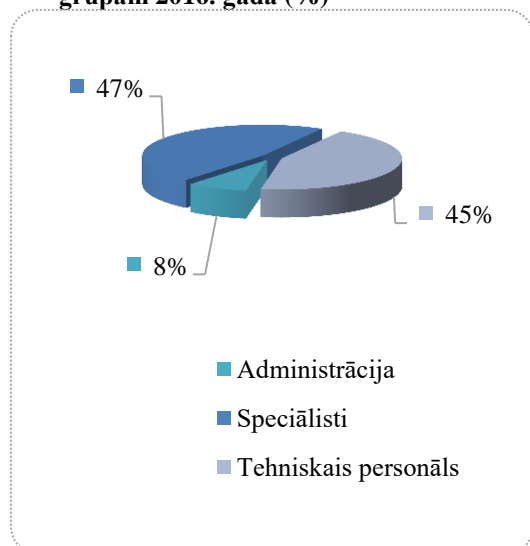
Pārskata gadā uzsāktas darba attiecības ar 58 darbiniekiem, pārtrauktas darba tiesiskās attiecības ar 31 darbinieku. Izteikti augstā kadru mainība daļēji skaidrojama ar konkurētspējīga atalgojuma trūkumu muzeju nozarē; īpaši jaunie speciālisti pēc vērtīgas pieredzes un kvalifikācijas gūšanas vāji atalgotajā muzeja darbā pastiprināti izlemj turpināt darbu nozarēs ar labāku atalgojumu, t.sk. privātajā sektorā.

Kopējais darbinieku skaits 2016. gadā – 184, no tiem administrācija un speciālisti – 102, pārējais tehniskais personāls – 82. Darbinieku skaits atbilst amata vietu skaitam.

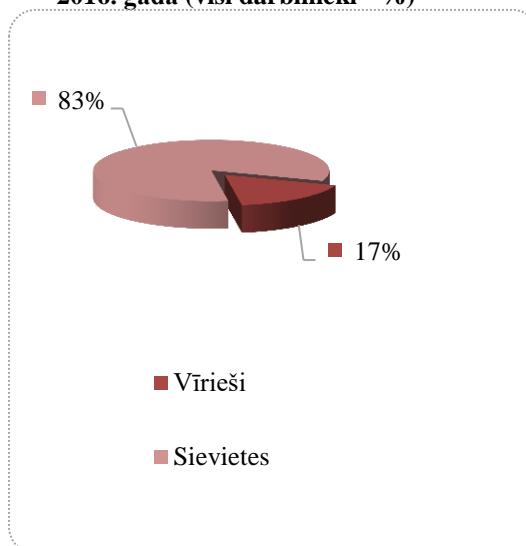
Darbinieku struktūras analīze vecuma, dzimuma un izglītības rādītāju griezumā rāda, ka LNMM galvenokārt strādā sievietes (83%). Lielākā daļa darbinieku ir vecumā no 31 gadam līdz pensijas vecumam – 70% speciālistu grupā, un 63%, attiecinot uz kopējo darbinieku skaitu. Tehniskā personāla vidū ir ievērojami lielāks pensijas vecumu sasniegušu darbinieku skaits (33%).

Savukārt līdz 30 gadus vecu darbinieku īpatsvars visās amatu grupās svārstās ap 17%, kas no muzeja darbības attīstības perspektīvas un personāla izaugsmes viedokļa nav pietiekami augsts rādītājs.

24. att. Darbinieku sadalījums pa amatu grupām 2016. gadā (%)

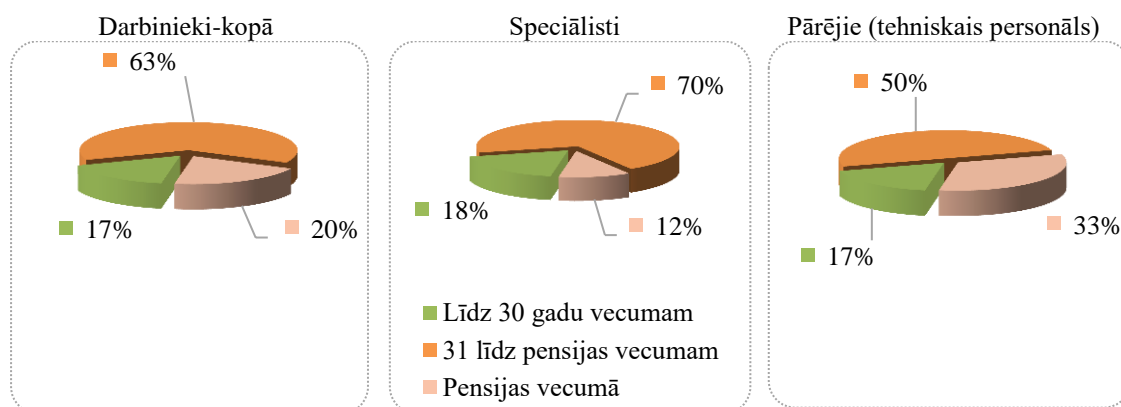
25. att. Darbinieku sadalījums pa dzimumiem 2016. gadā (visi darbinieki - %)

²

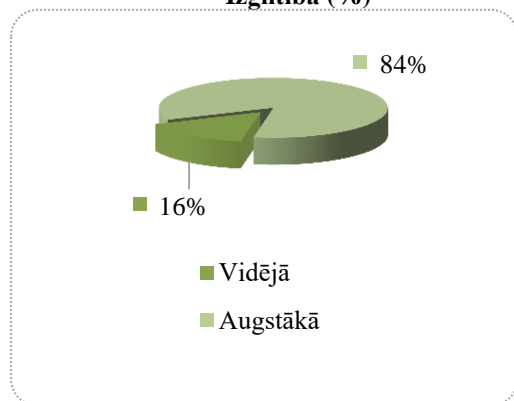
<http://www.csb.gov.lv/notikumi/atalgojuma-kapums-2016-gada-paleninajas-44443.html>

26. att. LNMM darbinieku vecuma struktūra 2016. gadā (%)

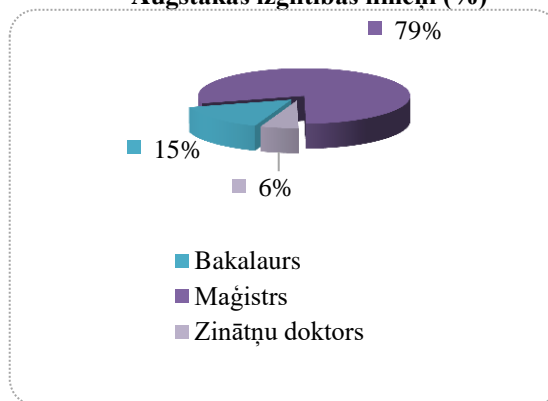

Regulāri tiek nodrošinātas darbinieku profesionālās izaugsmes iespējas, sniedzot iespējas apmeklēt dažādus profesionālās kvalifikācijas celšanas kursus un seminārus, darbinieki tiek motivēti turpināt izglītību. 2016. gadā 3 muzeja speciālisti turpināja studēt doktorantūrā. 84% muzeja speciālistu un vadītāju ir augstākā izglītība. Savukārt 12 no 15 vadītājiem ir maģistra grāds, pieciem – doktora grāds.

27. att. Muzeja vadītāji un speciālisti. 2016. Izglītība (%)

28. att. Muzeja vadītāji un speciālisti. 2016. Augstākās izglītības līmeņi (%)

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

5.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

2016. gadā muzejs ir mērķtiecīgi turpinājis apmeklētājiem pievilcīgas muzeja informatīvās vides veidošanu, muzeja krājuma un aktuālo mākslas dzīves procesu popularizāciju, realizējot mūsdienīgas muzeja pedagoģiskās aktivitātes, kā arī stiprinājis komunikāciju ar sabiedrību mūsdienīgos informācijas kanālos.

Pārskata periodā LNMM ir bijis sabiedrības uzmanības epicentrā sakarā ar muzeja galvenās ēkas atkalatvēršanu pēc vērienīgas rekonstrukcijas un restaurācijas 2016. gada 4. maijā, kā arī izcilu latviešu mākslinieku Jaņa Rozentāla 150. jubilejas un Romana Sutas 120. jubilejas programmas norisi, paralēli gatavojot vērienīgus projektus, kas veltīti Latvijas valsts simtgades svinībām 2018. gadā.

5.1.1. Komunikācija interneta vidē un sadarbība ar medijiem, lai popularizētu muzeja pakalpojumus

4.1.1.1. Informācijas aprites nodrošināšana

- Pārskata periodā sistemātiski un plānveidīgi veikts intensīvs darbs pie komunikācijas procesu vadības, nodrošinot savlaicīgu un pilnvērtīgu informācijas apriti. Darbs veikts ciešā kontaktā ar izstāžu kuratoriem, organizatoriem, māksliniekiem un tiešajiem sadarbības partneriem. Katram LNMM pasākumam (izstāde, nodarbība, lekcija, konference, preses konference, akcija, u.c.) tika gatavots piemērots informatīvais saturs LNMM mājas lapai un medijiem, kā arī atsevišķi elektroniski paziņojumi (e-pasta mārketing) apmeklētājiem un sociālajiem tīkliem.
- Viens no redzamākajiem LNMM pārzīmološanas procesa rezultātiem bija jaunā mājas lapa, kas 2016. gadā ir viena no modernākajām muzeju mājas lapām Latvijā. Tās izstrādes mērķis – atvieglot muzeja izziņas un apmeklējuma plānošanas procesu ikvienam apmeklētājam, kā arī veidot pievilcīgu, elegantu un mūsdienīgu muzeja tēlu.
- Mājas lapas www.lnmm.lv kopējais skatījumu skaits 2016. gadā bija 1 115 684 reizes, Kopējais skatījumu skaits: 1 215 684; unikālo skatījumu skaits: 233 875; jauni lietotāji no kopējā lietotāju skaita: 69,09%.
- Ar lielu popularitāti 2016. gadā izcēlās LNMM veidotās reklāmas kampaņas LNMM krājuma pārvietošanas uzsākšanai (T.Zaļkalna skulptūras “Cūka” atgriešanās muzejā), LNMM galvenās ēkas jaunatklāšanai, kā arī Ģimenes somas izveidei.
- Pārskata periodā regulāri tika veikts informācijas aprites monitorings – sekots līdzī ziņu, datu un materiālu par LNMM pasākumiem, izstādēm u.c. pareizībai, precizitātei un apjomam medijos un sociālajos tīklos.

4.1.1.2. Darbs ar plašsaziņas līdzekļiem

- 2016. gadā sagatavoti 290 paziņojumi preseī par muzeja izstādēm, pasākumiem un citām aktualitātēm, kas ir par 40 vienībām jeb 13,8% vairāk nekā iepriekšējā periodā (rekordliels muzeja preses ziņu skaits vismaz pēdējo 16 gadu laikā), kuri 700 reizes tika izsūtīti Latvijas un ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem, kā arī citiem interesentiem. T. sk. 20 dažādu mediju grupām (TV, radio, avīzes, laikraksti, žurnāli, periodiskie un specializētie izdevumi, tūrisma ceļveži, tūrisma un informācijas centri, lielākie interneta informācijas portāli un vortāli Latvijā, ārzemju mediji – kopā 1327 e-pasta adreses); 11 iestāžu grupām (muzeji, t. sk.

LNMM struktūrvienības, mākslas galerijas, kultūras, mācību iestādes, izglītības centri – kopā 962 e-pasta adreses); 2 kultūras un mākslas jomā strādājošo darbinieku grupām (kopā 203 e-pasta adreses); 26 individuālo respondentu grupām (t.s. LNMM e-draugi – kopā 4882 e-pasta adreses). Kopējā e-pasta adrešu datu bāze sastāv no 59 grupām, kuras iekļauj 7374 adreses.

- Paralēli norisinājās darbs pie potenciālo un esošo apmeklētāju informēšanas un piesaistes nepastarpinātā veidā, izmantojot muzeja rīcībā esošos resursus. 2016. gadā LNMM kopējā e-pasta adrešu datu bāze palielinājusies par 1135 adresēm.
- Pārskata periodā stratēģiski uzturēta un attīstīta cieša sadarbība ar Latvijas plašsaziņas līdzekļiem, atbalstīta ārzemju mediju interese. Mērķis: pozicionēt LNMM kā sabiedriski aktīvu un informatīvi saistošu Eiropas līmeņa muzeju ar sadarbības potenciālu, panākt mediju atsaucību un ieinteresētību muzeja piedāvājumu atspoguļošanā rakstos, intervijās, reportāžās u.c. visā perioda laikā. Rezultāts: 2016. gadā atzīmējams ļoti augsts Latvijas un ārzemju plašsaziņas līdzekļu atbalsts – novērojama regulāra sekošana līdz LNMM jaunumiem un stabila vēlme atspoguļot tos preses materiālos (sk. 29. att.).
- Pēc pieprasījuma žurnālistiem, blogu autoriem un korespondentiem operatīvi un iespējami pilnā apjomā sniegta informācija par visām muzeja darbības jomām – telefoniski, mutiski, elektroniski.
- Īpaši nozīmīgām aktualitātēm organizēti publiski tematiski un reklāmas pasākumi muzejā, t. sk. rīkotas 14 preses konferences un 12 reizes nodrošināta ekspozīciju, izstāžu vai atsevišķu objektu apskate mediju pārstāvjiem.

29. att. LNMM darbību atspoguļojošo publikāciju skaita dinamika 2013.-2016. (skaits)

4.1.1.3. Sociālie mediji

Pārskata periodā stratēģiski veidota un attīstīta visu LNMM struktūrvienību komunikācija sociālajos tīklos, tādējādi personīgāk uzrunājot un iepazīstinot ar muzeja aktivitātēm gan lojālos, gan potenciālos muzeja apmeklētājus. 2016.gadā regulāri veidotas un publicētas ziņas par notiekošo visos LNMM muzejos, kā arī iesaistīja sekotājus muzeja aktualitātēs.

Veiksmīgu sociālo tīklu apkalpošanu pārskata periodā veicinājuši vairāki faktori: definēti mērķi un uzdevumi to sasniegšanai, atvēlētais darbinieku resurss, regulāra kvalifikācijas celšana, nepārtraukta sekošana aktuālajām tendencēm šajā sfērā un regulāri veikts monitorings, lai analizētu muzeja piedāvājumu un sabiedrības viedokli. Informācijas apmaiņa notiek divos virzienos – sociālo mediju saturu rada gan tā veidotājs, gan arī lietotājs.

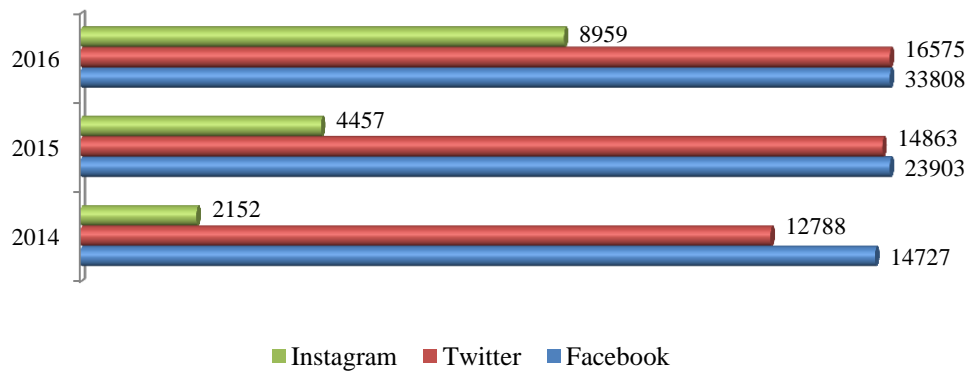
Komunikācija sociālajos medijos ir veicinājusi institūcijas komunikāciju un atpazīstamību, ļāvusi veidot mūsdienīga un atvērta muzeja tēlu, kā arī uzlabojusi

klientu apkalpošanu, sabiedrības informētību un zināšanas, izpratni par kultūras un mākslas jomas liecībām un aktualitātēm.

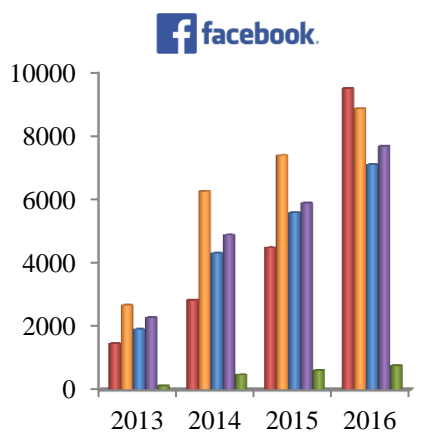
2016. gadā, pēc LNMM galvenās ēkas jaunatklāšanas, īpaši intensīva komunikācija un jauna stratēģiskā pieeja tika sākota sociālajā tīklā *Instagram*, piesaistot īpaši lielu jauniešu auditorijas līdzdalību un dubultojuot sekotāju skaitu, salīdzinot ar 2015. gadu.

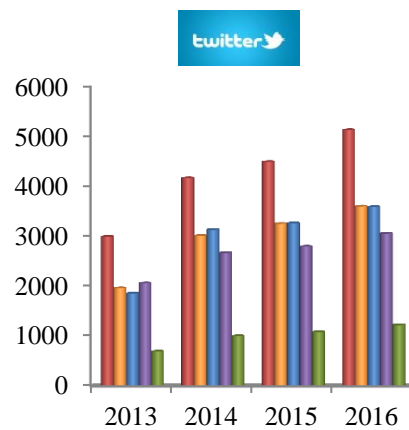
30. att. LNMM kopējā sekotāju skaita dinamika populārākajos sociālajos tīklos 2014.-2016.

31. att. Sekotāju skaita dinamika populārākajos sociālajos tīklos 2013.-2016. pa LNMM struktūrvienībām

■ facebook.com/LNMM
 ■ facebook.com/MMRB
 ■ facebook.com/Arsenals
 ■ facebook.com/DMDM
 ■ facebook.com/RSunABmuzejs

■ twitter.com/LNMM
 ■ twitter.com/MMRB
 ■ twitter.com/Arsenals
 ■ twitter.com/DMDM
 ■ twitter.com/RSunABmuzejs

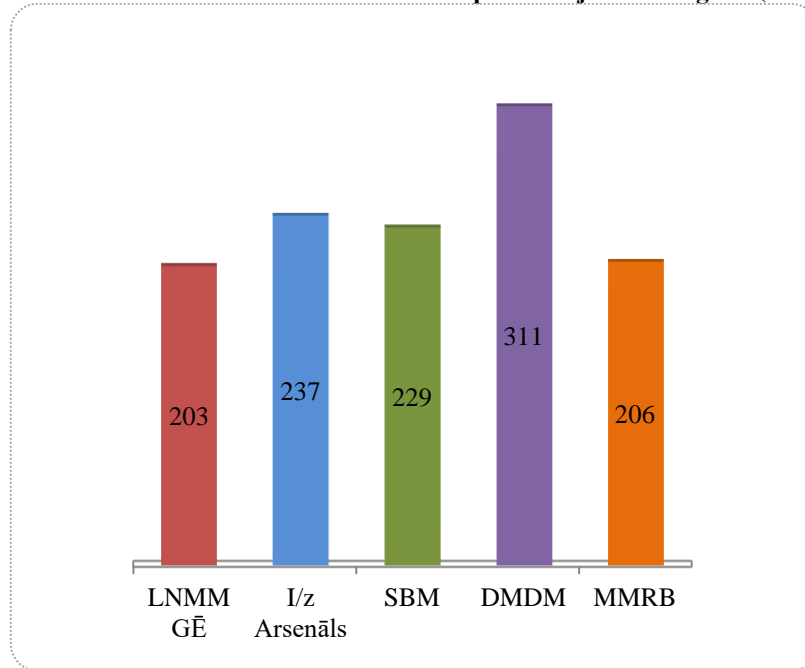
4.1.1.4. Pasākumi tūrisma veicināšanai

- Sadarbība ar medijiem, tūrisma ceļvežu izdevējiem, tūrisma portāliem, tūrisma aģentūrām un informācijas centriem Latvijā un pasaulē, kas orientēti uz ārzemju viesu pieņemšanu Latvijā vai publicē informāciju par kultūras tūrisma iespējām Latvijā un Rīgā: pēc pieprasījuma sniegta nepieciešama informācija par LNMM pieejamību un pakalpojumiem, sniegtas intervijas, gatavoti reklāmas un informatīvie materiāli svešvalodās par muzeju.
- Turpināta pastāvīga sadarbība ar tūrisma aģentūrām, Rīgas Tūrisma Attīstības Biroju (RTAB), Latvijas Profesionālo gidu asociāciju un Latvijas Tūrisma gidu asociāciju.
- Regulāra tūrisma kompāniju vadītāju un citu ar tūrisma nozari saistītu delegāciju uzņemšana un iepazīstināšana ar LNMM struktūrvienībām, slēgti līgumi par sadarbību tūristu apkalpošanas jomā ar vietējiem un ārvalstu tūrisma operatoriem.
- Turpināta pastāvīga sadarbība ar drukāto tūrisma materiālu (kartes, ceļveži, bukleti, tūrisma žurnāli) izdevējiem un izplatītājiem.

5.1.2. **Pasākumi muzeja pieejamības sekmēšanai plašā sabiedrības grupu spektrā**

- Piedaloties akcijās „Muzeju nakts 2016” un 4.05.2016. rīkojot svinīgo LNMM galvenās ēkas atklāšanu ar bezmaksas ieeju visiem apmeklētājiem visas dienas garumā, muzejs apliecina, ka tam ir būtiski veidot sabiedrībai atvērta un apmeklētājiem draudzīga muzeja tēlu.
- Pārņemot citu valstu pieredzi, ir sperti nozīmīgi soļi LNMM brīvprātīgo programmas attīstībā. Programmas dalībnieki tiek regulāri iesaistīti muzeja darbā.
- Muzejs iekļauts portālā www.babyroom.lv kā ģimenēm draudzīga vieta – gan no vides, gan pakalpojumu pieejamības aspekta, ko LNMM nodrošina esošās infrastruktūras iespēju robežās.
- Nodrošinot muzeja pieejamības palielināšanos, LNMM muzeji bijuši atvērti apmeklētājiem 6 dienas nedēļā (sk. 32. att.). Pārskata gadā muzejs ir pagarinājis muzeja darba laiku visās muzeja struktūrvienībās:
 - Piekdienās līdz plkst. 20:00 apmeklētājiem ir atvērts MMRB un LNMM galvenā ēka;
 - Ceturtdienās līdz plkst. 20.00 apmeklētājiem ir atvērta izstāžu zāle „Arsenāls”; līdz plkst. 19.00 – SBM.
 - Trešdienās līdz plkst. 19.00 ir atvērts DMDM.
- Pieci muzeji visās LNMM struktūrvienībās kopā 2016. gadā bijuši atvērti apmeklētājiem 1 286 dienas, 8 153 stundas. No tām 4 721 stundas darba laikā, 3 432 stundu ārpus darba laika.
- Lai nodrošinātu muzeja pakalpojumus plašam sabiedrības spektram, tiek rīkotas akciju dienas, kā arī katra mēneša pēdējā svētdienā LNMM piedāvā pastāvīgo ekspozīciju apskati bez maksas.
- Jaunās muzeja mājas lapas dizains veido skaidru izpratni par LNMM struktūrvienībām un palīdz orientēties muzeja plašajā piedāvājumā – ikvienam interesentam beidzot ir iespēja ērti un ātri uzzināt aktualitātes un iegūt sev nepieciešamo informāciju, turklāt tā ir lietojama arī uz dažādām mobilajām ierīcēm.

32. att. LNMM struktūrvienības atvērtas apmeklētājiem 2016.gadā (dienas)

5.1.3. Pasākumi piemērotas vides un pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

- Samērojot ar infrastruktūras reālajām iespējām, LNMM visās struktūrvienībās tiecas attīstīt pakalpojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, pielāgojot muzeja pakalpojumus cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, cilvēkiem ar redzes traucējumiem, kā arī nodrošinot informācijas, vides un pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem (personām ratiņkrēslos). Pārskata periodā visplašākās iespējas nodrošināt pieejamību ir „Mākslas muzejā „Rīgas Birža”, kas izvietots 2011. gadā rekonstruētā ēkā ar attiecīgi izveidotu infrastruktūru (lifti, nobrauktuves, aprīkota WC utt.), kā arī pēc rekonstrukcijas jaunatvērtajā LNMM galvenajā ēkā.
- Apmeklētājiem ar 1. un 2. grupas invaliditāti tiek nodrošināta bezmaksas ieeja visās LNMM struktūrvienībās.
- Uz 2015. gadā sadarbībā ar fondu “Nāc līdzās!” uzsāktā projekta “Nāc muzejā!”, bāzes 2016. gadā izveidota jauna muzejpedagoģiskā programma “Nāc muzejā!”: visās LNMM struktūrvienībās norisinājās vairākas radošās darbnīcas, kurās māksla ir nevis izpētes objekts, bet instruments turpmākajai saskarsmei starp jauniešiem ar invaliditāti un bērniem no vispārizglītojošajām skolām. Iekļaujošas izglītības programma, jebkurai klašu grupai, kurā pedagogs ir mediators un aktivitātes dažādu vingrinājumu formā, ir vērstas un dalībnieku savstarpējo sadarbību. Mērķis – veicināt iekļaujošas sabiedrības attīstību, rosināt empātiju un līdzcietību no vienas iesaistīto puses, kā arī celt pašapziņu un integrēt otru iesaistīto pusi. Kopējais nodarbību skaits pārskata periodā – 21.
- Muzejs nodrošina informāciju par pakalpojumu pieejamību interneta vietnēs:
 - Informācija par piedāvājumu cilvēkiem ar invaliditāti LNMM mājaslapā www.lnmm.lv;
 - Muzejs ir pieejama vieta cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī vecākiem ar maziem bērniem, par ko ievietota informācija

<http://www.babyroom.lv/vietas/460/Latvijas%20Nacion%C4%81lais%20%C4%81klas%20muzejs;>

- Par muzeja pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām sabiedrība tiek informēta arī caur oficiālajiem sociālo tīklu kontiem.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti

- Visās LNMM struktūrvienībās ir pastāvīgi pieejama atsauksmju grāmata, kurā regulāri apmeklētāji raksta savus viedokļus par muzeju. Rezultāti vai secinājumi: atsauksmju grāmatas palīdz noskaidrot sabiedrības viedokli par muzeja piedāvājumu, uzlabot tā sniegumu.
- Visos LNMM sociālo mediju kontos regulāri tiek veikts monitorings apmeklētāju viedokļu par LNMM struktūrvienību piedāvājumu izzināšanai. Rezultāti vai secinājumi: sociālie tīkli palīdz noskaidrot sabiedrības viedokli par muzeja piedāvājumu, uzlabot tā sniegumu.
- Regulāri tiek rīkotas tikšanās ar LNMM brīvprātīgajiem, kurās tiek diskutēts par LNMM struktūrvienību pieejamību sabiedrībai un izstāžu, pasākumu un izglītības programmu piedāvājumu kvalitāti utt. Pēc LNMM galvenās ēkas atvēršanas apmeklētāju apkalpošanas kvalitātes izvērtēšanas darbā intensīvi tiek iesaistīti arī eksponātu uzraugi. Rezultāti vai secinājumi: LNMM brīvprātīgo secinājumi un analīzes palīdz noskaidrot sabiedrības viedokli par muzeja piedāvājumu, uzlabot tā sniegumu.
- Regulāri tiek veikts mediju monitorings, apzinot mākslas kritiķu, viedokļa līderu un citu sabiedrības pārstāvju viedokli par LNMM aktivitātēm. Rezultāti vai secinājumi: šādi monitoringi palīdz orientēties sabiedriskajā domā un tās diskursā, stratēģiski plānojot darbu ar medijiem un muzeja publicitāti.
- Saistībā ar LNMM pārzīmološanu, galvenās ēkas jaunatklāšanu un jaunās mobilās lietotnes izveidi tika veiktas vairākas interneta aptaujas dažādu Latvijas augstskolu studentu mācību darbu vajadzībām. Rezultāti vai secinājumi: apmeklētāji pozitīvi vērtē dažādas bezmaksas iespējas padziļināt izziņas procesu muzejā.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

- Pārskata periodā īstenota intensīva sadarbība ar dažāda profila nevalstiskajām organizācijām, piemēram (izlase):
 - LNMM ir Latvijas muzeju biedrības biedrs un Starptautiskās muzeju padomes ICOM biedrs, kā arī MMRB ir Eiropas-Āzijas fonda ASEF biedrs;
 - sadarbībā ar Francijas Institutu Latvijā un Gētes institūtu notikusi sadarbība izstāžu organizēšanā;
 - sadarbībā ar nodibinājumiem “ABLV Charitable Foundation”, “Borisa un Ināras Teterevu fonds”, “Rietumu bankas labdarības fonds”, Pētera Avena labdarības fonds „Paaudze“, “Mākslas arsenāla pētījumu fonds”, “Hermaņa Brauna fonds” un “Pētera Vaska fonds” īstenoti nozīmīgi pētniecības, izdevējdarbības un izstāžu un to pavadošo programmu projekti;
 - sadarbībā ar Latvijas Profesionālo gidu asociācija un Latvijas Tūrisma gidu asociācijām popularizēts muzeja piedāvājums tūristu auditorijai;
 - sadarbībā ar biedrību “Rožentāls-seura” LNMM galvenajā ēkā notika izstāde “Ar skatienu Somijā, ar sirdi Latvijā”;

- sadarbībā ar biedrību “Limbažu lauvas” notikusi Borisa Bērziņa darbu izstāde Limbažu bibliotēkā;
- sadarbībā ar biedrību “Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs” plānoti un īstenoti izstāžu projekti LNMM galvenās ēkas jaunajās izstāžu zālēs;
- sadarbībā ar biedrību “Rīgas Laikmetīgās mākslas muzeja satura veidošanai” notikusi izstāde “Gaisma kabeļa galā”;
- sadarbībā ar biedrību “Babyroom” izvērtēts, uzlabots un popularizēts muzejs pieejamībai ģimenēm ar bērniem;
- sadarbībā ar biedrību “Mākslas telpa” īstenoti pētniecības un izstāžu projekti
- turpinājusies sadarbība muzeja suvenīru veidošanā un izplatīšanā ar nodibinājumu “LNMM Zīmola fonds”.

6. NĀKAMĀ GADA PRIORITĀTES

- 2017. gadā LNMM strādās saskaņā ar ilgtermiņa darbības un attīstības stratēģiju 2016.–2025. gadam, kā arī saskaņā ar darba plānu 2017. gadam.
- Intensīvs darbs, lai augstā līmenī sagatavotu LNMM izstāžu projektus, kas iekļauti Latvijas simtgades programmā, t.sk. aktīva līdzdalība Baltijas valstu kopizstādes “Simbolisms Baltijas valstu mākslā” sagatavošanā, kas plānota Orsē muzejā Parīzē 2018. gada pavasarī.
- Muzeja pieejamības sekmēšana, bērnu un jauniešu auditorijas piesaiste muzejam.
- Līdzdalība muzeju krātuvju kompleksa būvniecības procesā (Rīgā, Pulka ielā).
- Līdzdalība izstāžu zāles “Arsenāls” rekonstrukcijas plānošanas procesā.
- Pašieņēmumu apjoma paaugstināšana, sponsoru un ziedotāju līdzekļu piesaiste pilnvērtīgai muzeja pamatfunkciju veikšanai un attīstībai.